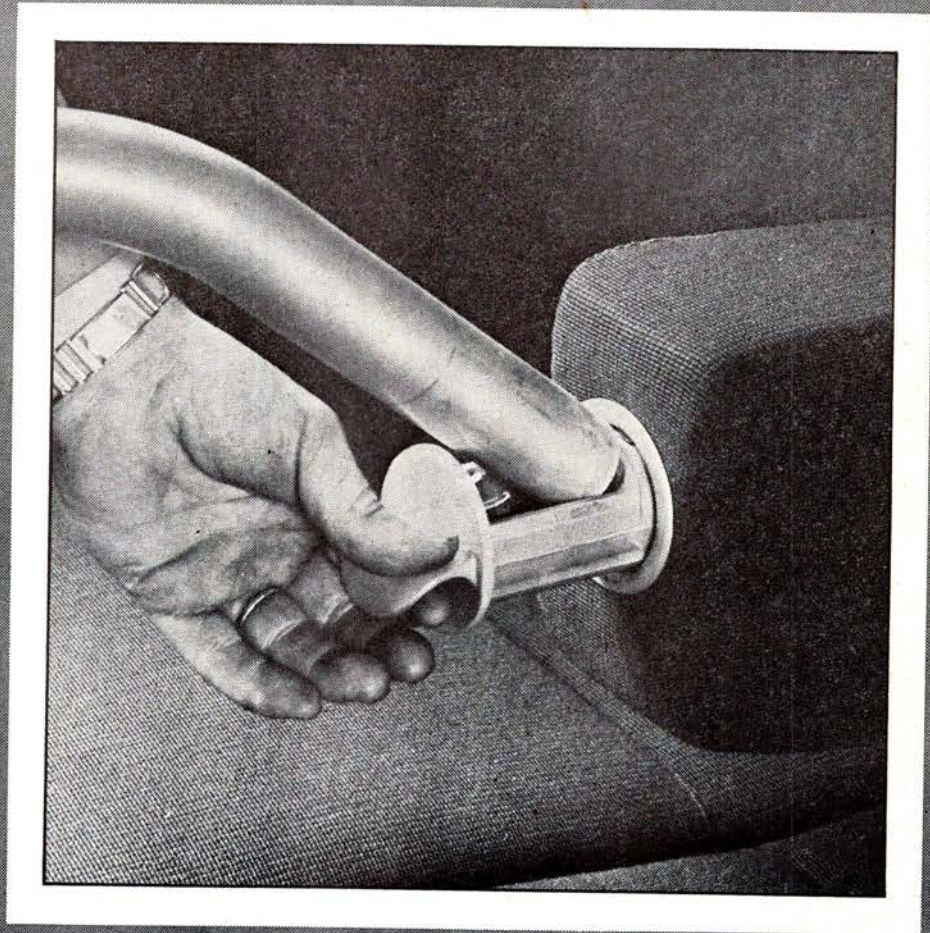

Jernbane-Bladet

**det er DSB's
fortjeneste at
togene er fulde
-men vores
at askebægrene
er tomme!**

en af de små ting, der gør rejsen afslappet og behagelig...
Toget fungerer, det er friskt, ingen irritationsmomenter.
DDRS har ansvaret for det meste vedligeholdelse hos DSB.
Vi vil gerne være med til, at få mange flere mennesker til at køre med tog.

DDRS

Det Danske Rengørings
Selskab as
Kollegievej 6
2920 Charlottenlund
Tlf. (01) 63 08 11

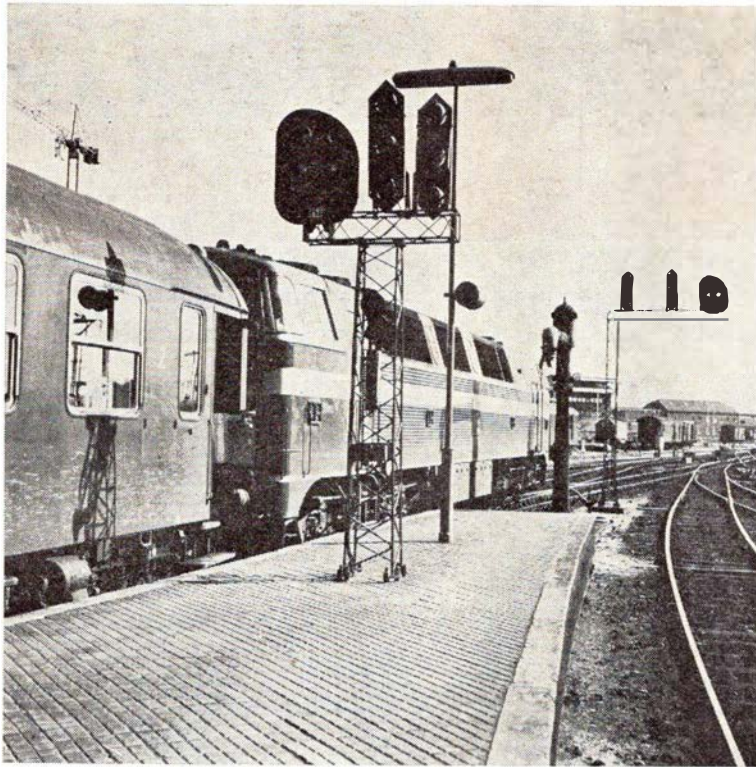

29. ÅRGANG

9

SEPT. 1972

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

DSI

leverer:

RELÆER
 SIGNALER
 MASTER
 SPORTAVLER
 MAGNETLÅSE
 TUNGERULLELEJER
 FJERNSTYRINGSANLÆG
 AUT. BOMANLÆG
 AUT. LINIEBLOKANLÆG
 SIKRINGSANLÆG
TIL JERNBANER

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

**Stamholmen 175
 Avedøre Holme – Hvidovre**

HØJGAARD & SCHULTZ A/S
SL-JERNBETONSVELLER

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement
18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

SEPTEMBER 1972

Dette nummer indeholder

September causeri	265
Månedens emner	266
Vi har modtaget	266
Månedens foto	267
Erindres det	269
I få linier	271
Fra dagbogen	271
Fra klubberne	272
Nyt fra udenlandske baner	272
Ny Svanemøllen station	273
Statens overtagelse af Sydfyenske Jernbaner	274
På Safari efter gamle Amtsbaneloko	277
Fotohobby	281
Dødsfald	283
Boghjørnet	283
Sensommer-journalen	286

Næste nummer:

Køge Bugt Banens åbning

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

DE STORE BÅDE

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Piber og lightere m. m.

Dag- og ugeblade

Bøger og papirvarer

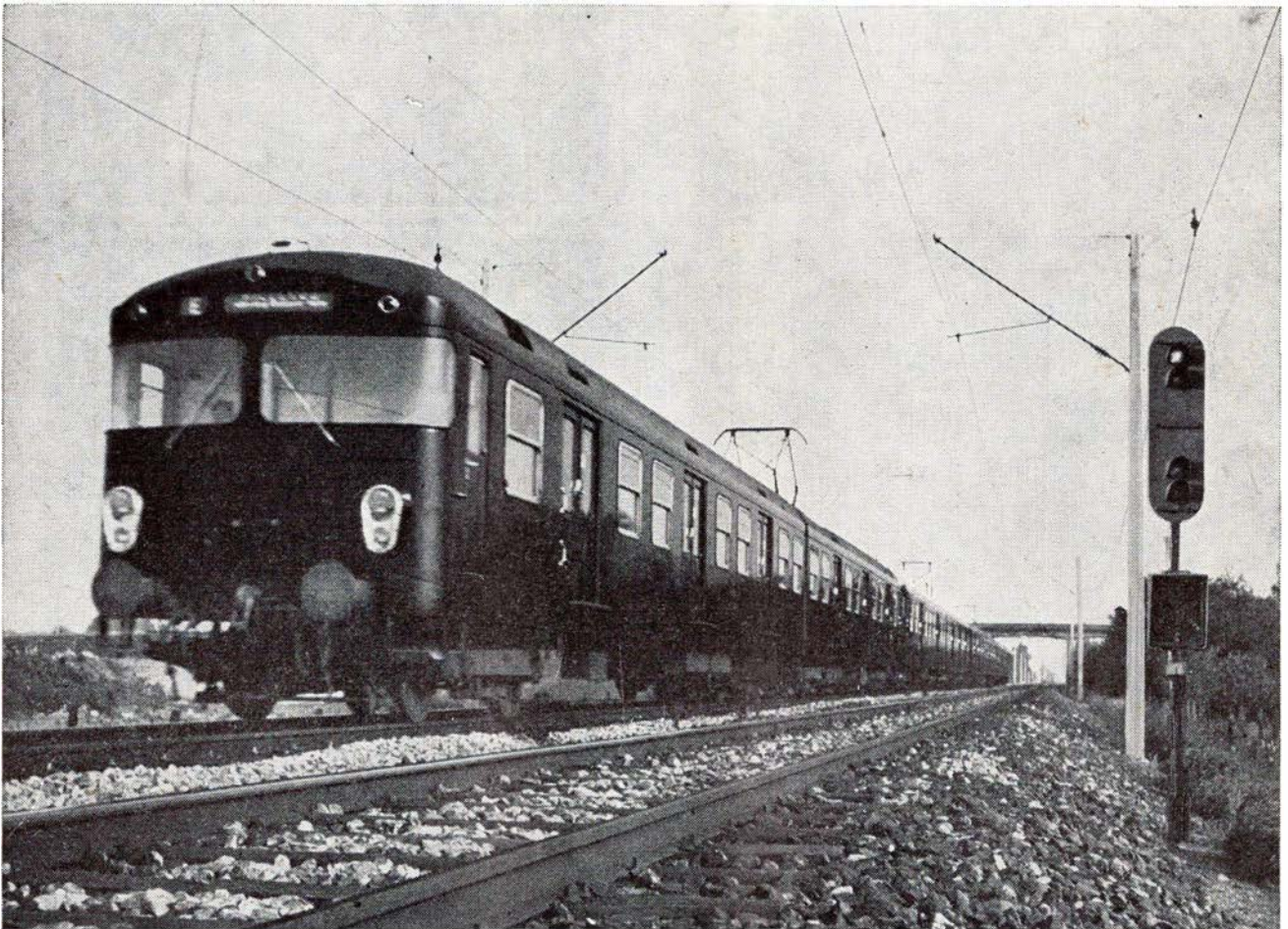
Film og solbriller

Damestrømper og sæbe m. m.

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet i Danmark

Aktieselskab

Hastigheds Kontrol og Togstopanlæg fra Siemens...

Om få år går man over til 120 sekunders drift på S-togs nettet. Bl.a. af denne grund vil 200 S-tog i de kommende år blive udstyret med HKT-anlæg fra Siemens. HKT står for Hastigheds Kontrol og Togstopanlæg. Dette avancerede anlæg er ikke ensbetydende med førerløse tog, men er en hjælpende hånd til togets fører.

SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124 - 2100 KØBENHAVN Ø - TELEFON (01) 26 11 22
ÅRHUSKONTOR: SARALYST ALLÉ 50 - 8270 HØJBJERG - TLF. (06) 27 36 00

**Siemens
har
løsningen**

Danmarks foreløbige fremtid afgøres

september causeri

TAL IKKE om DSBs underskud skriver gdr Hjelt i en kronik i *Politiken*. Tys, tys om det. Videre skriver gdr, at ejerne af en privat virksomhed ville betragte en sådan udvikling med stigende underskud som helt uacceptabelt. Alligevel fastslås det, at resultatet for DSB kun kan blive underskud, som under de givne vilkår må forventes at stige støt i 1970erne. – Således vil resultatet fortsat blive som det har været altid, bortset fra nogle krigsår. Den væsentlige årsag dertil er ikke ukendt. DSBs største bremseklods har altid været staten, som DSB altid er afhængig af. Har man haft positive forslag til fremme af banernes drift og resultat har det ofte mødt modvilje i Rigsdagen, i øjeblikket Folketinget, der så langt fra er en forsamling af trafikkyndige, og deres, som oftest

partipolitiske beslutninger, har i mange tilfælde været medvirkende til DSBs underskud. Der må være noget galt med samarbejdet mellem trafikministeren og generaldirektoratet, når det er besluttet at forhøje DSB-taksterne med ca. 9%, og så forsøger trafikministeren gennem finansudvalget at forhindre eller forhale pristigningen. Hvordan kan en sådan situation opstå? Der må være noget galt med samarbejdet.

DEN SVENSKKE regering vil indføre nye regler for lastvognstransporter, for dermed at forhindre vognmænd i at køre med gods, der egentlig bedre egner sig til jernbanetransport. Forslaget betyder, at man går bort fra en ti år gammel beslutning om, at de offentlige trafikmidler skal bære sig selv økonomisk. Dermed er det ikke

meningen, at f. eks. SJ skal finansieres med nye statstilskud, men at banerne rettelig skal have den trafik, der tilkommer dem. Regeringen vil modsætte sig, at lastbiler skal køre på kryds og tværs af Sverige ad ruter som banerne også dækker. Trafikminister Nordling mener, at trafikken skal styres, så banerne får deres gamle rolle i trafikmønsteret tilbage. På samme måde ønsker man at give banerne deres passagerer tilbage efter at man ligesom i Danmark i årevis har accepteret, at person- og gods-transporter i stigende grad er overtaget af private vognmænd. Ville man prøve noget lignende herhjemme, ville det blive modtaget af nogle slemme brøl fra den hellige ko, der hedder: private interesser går forud for alt.

-bro.

Månedens emner ...

Skal DSB overtage skibstrafikken til Bornholm?

Det hører vist til sjældenhederne, at der fra befolkningens side stilles krav om, at staten overtager driften af private trafikelskaber. Tværtimod sker det ofte, at man mener at kunne dokumentere, at et privat drevet foretagende bedre vil kunne drive en transportvirksomhed end statsforetagendet DSB.

I den sidste tid har der imidlertid været stærke røster fra bornholmsk side med krav om DSB-overtagelse af de ruter, der nu drives af Dampskibsselskabet af 1866. Ruterne er København-Rønne, Ystad-Rønne og Simrishamn-Allinge. Turistfolk fra øen hævder, at store mængder udenlandsk, og for så vidt også dansk, valuta går andre steder hen, udelukkende på grund af for ringe trafikbetjening. – Man nævner eksempler på, at folk trods bestillinger måneder i forvejen ikke har kunnet få plads på færgerne. Yderligere hævdes det, at selskabets reservationssystem er ganske forældet, idet hvert kontor i færgehavnene får tildelt et antal pladser, som de kan sælge af. Når et kontor har udsolgt, kontaktes ikke et andet, som evt. har ledige pladser, men folk må gå bort med uforrettet sag, og, hvad værre er, finde andre rejsemål.

En medarbejder fra *Berlingske Tidende* har på en af årets største rejse-dage været med båden fra København til Rønne med afgang fra København, Havnegade, klokken 23.55. Vedkommende journalist retter en slem kritik af hele selskabets service. Bl. a. kritiseres de manglende pladsforhold i restaura-tionerne og restaurationspersonalets dårlige betjening af publikum. Ganske vist nævnes det også, at personalet har været på arbejde fra samme dags morgen klokken 6.00, altså en ganske god udnyttelse af personalet. Det oplyses tillige, at de rejsende, der betaler i dyre domme for en kahytplads, ikke kan blive vækket før klokken 6.30, da kahyt-sjomfruen skal have sin nattesøvn. Der-ved slipper man for at servere morgen-mad for disse mennesker, som på den korte tid ingen chance har for at få noget.

På Bornholm er man i gang med en underskriftindsamling. – Allerede før dennes iværksættelse var der indgivet ca. 1600 underskrifter fra alle slags

mennesker på øen for en DSB-over-tagelse af skibstrafikken. DSB har i forvejen overtaget landevejstrafikken på øen, så det kunne tyde på, at man har løst sin opgave der godt.

Spørgsmålet er nu, om DSB, hvis man blev spurgt, egentlig er villig til at overtage denne søtrafik. Den nye linie indenfor virksomheden stiler hen mod ikke at give sig i kast med i forvejen økonomisk tvivlsomme foretagender. Ruterne til Bornholm er mere end noget andet sæsonbetonede, og at 1866-selskabet ikke kan investere mere i komfort og betjening skyldes vel bl. a. dette. Skal der bedre betjening af publikum, skal der ansættes mere personale, men når der kun er behov for dette personale ca. tre måneder om året, kan det være svært at skaffe folk med de nødvendige kvalifikationer. En DSB-overtagelse vil derfor kræve, at skatte-yderne skal betale for denne forbedring, og det er sikker kun mindstepar-ten af befolkningen, der er indstillet på dette, til trods for, at Bornholm som en dansk ø vel kan gøre krav på en lige så god trafikbetjening som andre danske øer.

Bornholm har de ni måneder om året en ganske god betjening, derfor må det være et udspil til de private redere, om de vil høste den profit, der er at hente hjem i sommermånederne.

-tl-

VI HAR MODTAGET

I anledning af stykket: Generaldirek-tørens løn i rubrikken »Sagt og skre- vet«, side 207, i julinummeret 1972, har vi modtaget kopi af generaldirektørens svar til hr. Edert Simbeck, Skjern, hvis adresse i øvrigt i dag er ukendt.

Det gør mig ondt at se de udtalelser, jeg har givet til *Søndags-Aktuelt* for den 21. maj, vendt og drejet, så De kan få et stærkt tendentiøst læserbrev ud af det.

»Jeg er lavtlønnet,« udtaler DSBs ge- neraldirektør Povl Hjelt. »Jeg får kun 170.000 kr. om året, og jeg er meget mere værd.«

Disse to ting er ikke citeret korrekt og er i øvrigt revet ud af de sammen- hænge, hvori de er sagt. Intervieweren spurgte:

»Volder det vanskeligheder at appel- lere til de lavtlønnede om at udvise mådehold, når man selv har 170.000 kr. i løn?« – og jeg svarer bl. a. »Jeg er selv lavtlønnet som virksomhedsleder, men når det er sagt, så lad mig tilføje, at jeg generelt ikke har noget direkte med lønningerne at gøre...«

Jeg skal ikke nævne konkrete tal, men det er næppe nogen hemmelighed, at ledere af større virksomheder i det private erhvervsliv har lønninger af en helt anden størrelsesorden. Og så ende- lig om »værdimåleren«. Intervieweren stillede spørgsmålet – eller rettere kon- staterede, at »De netop har deltaget i den første fjerdedel af et månedskur- sus til 22.000 kr.?«, og mit svar lød di- rekte citeret fra *Aktuelt*: »Værdien af et sådant kursus vurderer jeg slet ikke i penge. En helt anden ting er, at jeg er ubeskeden nok til at anse min tid for at være mere værd end 5.500 kr. pr. uge.«

Jeg ville ikke, som De skriver, angive noget om, hvor meget jeg vurderer mig selv til i forhold til min løn. Kun give udtryk for, at det er værdien af min tid til de mange og store opgaver for DSB, der er afgørende. Deres bemær- ning om »en uproduktiv generaldirek- tør« skal jeg afstå fra at kommentere. Jeg ved ikke af, at De har noget direkte kendskab til min arbejdsindsats, og jeg er ikke sikker på, at mine omgivelser, som har dette kendskab, ville være enig med Dem.

Med venlig hilsen
Povl Hjelt

SPECIALIST I B & O
Autoriseret værksted

RADIO - TV - HI-FI
GRAMMOFONPLADER

»Vingaardshus«, Vingaardsgade 20
9000 Ålborg - Tlf. (08) 13 19 44

Månedens foto

Veterantoget på Vrads station. Foto (tl).

Danmarks smukkeste privatbane – Horsens–Bryrup–Silkeborg – blev nedlagt den 30. marts 1968. Men stik imod al forventning gik det ikke banen, som det plejer at gå nedlagte jernbaner, nemlig efterfølgende sporoptagelse og ophugning af det rullende materiel.

En kreds af borgere i egnen omkring Bryrup syntes, at en del af den smukkeste del af strækningen burde bevares, og resultatet blev, at der den 4. november 1968 stiftedes en klub med status som selvejende institution under navnet »Veteranbanen Bryrup–Vrads«, og hvis formål er at bevare og vedligeholde det gamle jernbanemateriel, bygninger og anlæg samt at drive jernbane-drift på strækningen Bryrup–Vrads.

Bryrup kommune købte banelegemet og stillede garanti for klubben til opnåelse af et lån til køb af Vrads stationsbygning samt damplokoet HOJ L 406, tidl. HV 2, motorvognene HBS Lm 215 og TFJ M 2, skinnebusserne HBS Sm 211 og 212, fem personvogne, C 223–225 og 227 og E 233, samt en åben godsvogn, P 277. Yderligere er anskaffet en DSB Eh-vogn.

Vrads stationsbygning blev nænsomt ombygget til restauration og tre af per-

sonvognene opstillet ved perronen, forsynet med borde, så der også her kunne serveres.

Klubben, der i dag tæller omkring et halvt hundrede medlemmer, heraf dog kun en halv snes aktive, indviede veteranbanen den 26. april 1969. I begyndelsen kørtes kun med motortog, men senere er damploko også sat ind i driften. Sidste år udløb kedelfristen, så i stedet har man lejet DSB F 665, der i dag bestrider driften.

Køreplanen byder på fire dobbeltture om lørdagen og seks om søndagen. I juli køres desuden to dobbeltture hver aften. Kun om søndagen køres af økonomiske grunde med damp, de øvrige dage er det motortog.

En tur med banen er en skøn oplevelse. I Bryrup er banen afkortet, så den ender før hovedvej 13A, hvorved en dødsfælde er elimineret. Derfra går den forbi de skønne søer Kvindsø, Kulsø og Snabigelsø, samtidig med, at den snor sig ind og ud mellem de lyngklædte bakker. Undervejs kan man gøre ophold ved det smukke lyngtækkede trinbræt »Skåningbro«, hvor mange slår sig ned med den medbragte madpakke. Kort efter Snabigelsø kører man ind på

Ferie- og udflugtssteder

Et besøg værd

MUNDELSTRUP KRO

Telefon (06) 24 10 43

1. kl.s madsted i hyggelige omgivelser
Selskaber indtil 250 couverter modt.

Stedet, hvor man hygger sig

Restaurant PALMEHAVEN

Sundparken – Tlf. 62 81 24 – Horsens

MUSIK – DANSANT

Nyt værtspar: Ida og Leif Hansen

Vi mødes og hygger os i . . .

Restaurant »SENIORKLUBBEN«

ved Erik Høybye

Annekshallen – Sjællandsgade
Randers – Telefon 42 21 79

Stedet, hvor man morer og hygger sig

Restaurant SEVENTEEN

Vestergade . Struer . Telf. 85 01 16

Åbent fra kl. 9 formiddag til 2 nat
Ny vært: Sv. Aa. Pedersen

Vi mødes og hygger os på . . .

Restaurant PAAFUGLEN

Karolinelundsvej . Ålborg . Telf. 12 06 01

Et godt madsted i hyggelige lokaler
Ny vært: J. Grønkjær

Slap af i rolige
og hyggelige omgivelser på . . .

BP CAFETERIA

ved Ole Gambell

Ndr. Ringvej . Silkeborg . Telf. 82 58 90

Hver dag varm middagsret samt
lækkert smørrebrød og frisklavet kaffe

den idyllisk beliggende Vrads station, og man er en stor naturoplevelse rigere.

-tl-

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32

Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Århus

Vi mødes i

**E-B-M
og BUKSEKÆLDEREN**
Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i...

MEJERIUDSALGET
ved L. Sørensen
Stadion Allé 33 . Århus . Telf. 12 76 54
1. kl.s kolonial, mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager, øl og sodavand

Vor leverandør er...

ORCHIDEENS BLOMSTER
ved Inge Nielsen
Frederiks Allé 85 . Århus . Telf. 12 15 73
Alt i årstidens blomster - buketter
samt krans og dekorationer...

»DERES BAGER«

H. C.s BAGERI
Rosenkrantzgade 19, Århus. Tlf. 137301
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Købmand E. BACHMANN
Sønderport 1, Århus - Telf. 14 22 47
Alt i 1. kl.s kolonial - konserves - vine
spirituosa samt dybfrost
NB. Prøv vor ekstrafine KAFFE

Vi handler med fordel i....

FRUGTHALLEN
ved Børge Fisker
Vestergade 25 - Århus - Tlf. 13 18 95
Alt i årstidens friske frugt og grønt

**KØB SKO
TIL GROSSISTPRISER ...**

KLOSTERPORT 4 . ÅRHUS

Vi handler i...

STERNERS BAGERI
Chr. Købkesgade 25 . Århus
Telefon 12 20 53
Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne
Åben søn- og helligdage

AARHUS CROM TEKNIK
ved Leon Sørensen
Rosenkrantzgade 1 . Telefon 12 69 30
Slibning - Fornikling - Forkromning

Det store udvalg i moderne
kvalitetsmøbler finder man hos
HAMMER's EFTF. A/S
Badstuegade 20 - Århus - Tlf. 13 39 52
Vort speciale: **Alt i afsyrede egemøbler**

I Århus siger man GARDINIKUM...

Ring efter en af vore seks gardinbusser
Leverandør til DSB

Tag brødet med hjem til kaffen fra
STADION BAGERIET
Stadion Allé 14 . Århus . Tlf. 12 80 80
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager
Bestilling modtages gerne

DET STORE UDVALG i kjoler - bluser
nederdele - trikotage finder vi hos

bonita

Stjernepladsen
Århus . Tlf. 16 74 18

Det store udvalg i fugle - fisk - bure -
akvarier samt tilbehør - så
Norsgades Fugleforretning
Norsgade 14 - Århus - Telf. 13 83 44
NB. Prøv vor fine frøblandinger samt
rene frøsorter

Radio-og TV-service, så ring til...

AD RADIO - TV
Telefon 13 85 28

Tal med vort værksted om tilbud
på reparation og antennearbejde.
20% rabat til pensionister, stadig
6 mdr.s garanti.

Når det gælder jagt, sport, fiskeri og
campingartikler - så går vi til

Hjørnet af Frederiks Alle'
og Banegaardsgade
Tlf. (06) 13 00 56

Forkort rejsen med en lommeroman fra

FUNKIS KIOSKEN

ved K. Gytz Olesen
Silkeborgvej 62, Århus. - Tlf. 12 12 17
Aviser, uge- og månedsblade samt
papirvarer, tips og V-5

Gaveideer i BRUGSKUNST - så

SØGAARDS KUNST

Åboulevarden 39, Århus. - Tlf. 13 28 90
Keramik og stentøj, håndlavede ting
i unika, tin og sølvsmykker m. m.

Formgivning i ædelmetal...

Guldsmed

SØREN WEITEMEYER

Paradisgade 12 . Århus . Telf. 13 81 42
smykker - unika og korpus formet
netop efter Deres smag og ønske

Glarimester E. Christensens Eftf.

ved Egon Petersen
Klostergade 32 . Århus . Telf. 12 56 05
Alt i glarimesterarbejde, glas, bygnings-
glas, blyruder, autoruder m. m.

Formularer, brochurer, kuverter
brevpapir, visitkort m.m. - så gå til

JOWI TRYK

ved John Wisén
Frederiksberg Allé 83 - Århus
Telefon 13 86 06

ERINDRES DET ...

For 50 år siden ... september 1922

Fredag den 2., da toget fra Langå til Silkeborg kl. 16.45 passerede en privat overkørsel ved *Resebro* påkørtes et hestekøretøj læsset med træstammer. Efter påkørslen fortsatte toget ca. 100 m, hvorefter lokeet og fem godsvogne blev afsporet. Ingen mennesker kom noget til, men det vil vare flere dage at gøre banen farbar, da skinner og svelle er revet op over en længere strækning.

Da morgentoget den 11. rangerede på *Knarreborg* st. skete der en alvorlig ulykke, idet pakmester Rasmussen, Nyborg, blev dræbt mellem to vogne.

Ved *Vig* st. påkørte Odsherredtoget den 11. en mand, der på cykel kørte ud foran toget. Han kom ind under kofangeren. Han blev slæbt med et langt stykke. Det tog 45 minutter at få den kvæstede fri, idet maskinen måtte løftes med dunkraft. Cyklisten blev indlagt på hospitalet.

Ebeltoft-Trustrup Jernbane er i økonomiske vanskeligheder. Man har ansøgt Randers amtsråd om støtte eller et lån på 100.000 kr. Får man ikke beløbet, ventes det, at banen må nedlægges.

Skagensbanen er vel nok Danmarks bedste privatbane, idet man kan udbetale 4½% i udbytte til aktionærerne.

Helsingør-Hornbæk-Gillelejebanens billige søndagsture har været en succes - oplyser driftsbestyrer Schwensen, og man har haft masser af rejsende, der alle har været yderst tilfredse.

Helsing-Tisvildebanen - bevillingshaverne er nu blevet enige om, at påbegynde anlægget af banen snarest.

Jernbane-Bladet

4. årgang

For 25 år siden ... september 1947

DSB forbereder en eventuel omlægning af trækraften - et udvalg skal undersøge om man fortsat skal anvende damploko som hovedtrækraft - eller man helt skal gå over til motordrift - skønt forsøgene med de to oliefyrede loko har vist sig lovende.

Den 9. opstod der panikagtige scener i et motortog på strækningen mellem Hvidovre og Glostrup, fordi toget pludseligt bremsede voldsomt op, hvilket skyldtes, at en kvinde pludselig sprang op fra banegrøften og kastede sig foran toget. Flere rejsende sprang af toget, idet de mente, at der ville ske et sammenstød. Besindige rejsende fik dog hurtigt situationen klaret. Kort efter kunne toget fortsætte.

Den 18. kom den mægtige 38 cm tyske fæstningskanon, som Tøjhusmuseet har ladet transportere fra Guldager st. i Vestjylland til Godsbanegården. DSB måtte låne en svensk special-vogn til transporten af den 110 tons tunge kanon. Man måtte lægge jernbanespor helt ind i museets gård for at få den bragt på plads.

Om eftermiddagen den 20. skete på Roskilde st. en alvorlig ulykke, hvor en 14-årig issælger ville forsøge at sælge en ispind efter toget havde sat igang. Han snublede og faldt ned i sporet og mistede begge sine ben. I Roskilde blev få dage efter ulykken af byens dagblade foretaget en indsamling af penge til den hårdt kvæstede dreng. Indsamlingen gav et meget smukt resultat.

STENVAD kager

— det store navn i SMÅ kager

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

LANDSRETSSAGFØRER

Sondergade 10-12 . 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård

Sagfører P. Andersens Eftf.

ADVOKAT ERIK DYNESSEN

8550 Ryomgård

Telefon (06) 39 40 67

OLE BRANDT

Advokat

De Mezas Vej 1 . Frederiksbjerg Torv

8000 Århus C

Telefon (06) 13 86 00

Advokat

KAJ F. LARSEN

Møderet for Højesteret

Vissingsgade 1 . 7100 Vejle

Telefon (05) 82 60 55

Ferie- og udflugtssteder

Et sted der er værd at gæste ...

HJALLERUP KRO

Telefon (08) 28 10 11

Kvaliteten altid et hestehoved foran

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant

FORSAMLINGSBYGNINGEN

Vestergade 26 . Silkeborg . Tlf. 82 00 68

Et godt madsted

Selskaber indtil 350 couv.

NB. Diner transportable

Ny vært: Knud Jensen

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damms
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Århus og omegn

TØJ TIL FAR OG JUNIOR
så gå til

Nørregade 34 - Århus - Tlf. 13 32 02
Under Baldakinen i Nørregade

Når det gælder
fod- og skønhedspleje anbefales ...

Salon BENTE

ved Bente Jensen
eksam. fodplejer

Randersvej 104 . Århus . Telf. 16 26 86

Stereo - Hi-Fi - TV - Båndoptagere
i de førende mærker ...

FJERNSYNS-SERVICE

Jægergårdsgade 102-104 . Århus
Telefon 13 26 57

Garanti på alt nyt 12 mdr. - gælder og
så lørdag-søndag. - NB. Vi har stadig
dag-aften service og rykker ud om-
gående - alle dage til hverdagspriser.

Se godt - se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist - Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus
Telefon 13 77 22

»Bag den gode smag«

BISGAARDS BAGERI

Hj. Rosenvangs Allé/Oddervej . Højbjerg
Telefon 27 01 55

1. kl.s lækkert brød og kager
Åbent søndag - mandag lukket

Vi handler hos

JENSEN'S KAFFE

Jægergårdsgade 5, Århus - Tlf. 129748
Kvalitetskaffe til byens billigste priser
Stort udvalg i de førende thesorter

KABO OST

ved Preben Jensen

Grønnegade 41 . Århus . Tlf. 13 56 74
Altid 1. kl.s vellagrede oste

Når det gælder URE og BRILLER -
går vi til

FREDE VEIGAARDS EFTF.

ved John Marquart

Silkeborgvej 222, Åbyhøj. Tlf. 15 86 62

Viby J.

ORMSLEV AUTOVÆRKSTED OG AUTOLAKERING

ved Kaj Slot og Børge Skjoldborg

Ormslevvej 413 . Viby

Telefon 28 10 20 og 28 10 40

Autoreparationer - Opretning -
Pladearbejde samt autolakering
udføres på alle vognmærker
NB. Lakering: mellemstor vogn
f. eks. VW kr. 500 - Garanti på lak 2 år

Vi handler hos ...

KAMSTRUPS EFTF.

ved Finn Jensen

Skanderborg 215 . Viby . Telf. 14 12 27

Altid 1. kl.s lækkert brød og kager
Åben hverdag kl. 6-21 - Søndag 6-17

Silkeborg

PHILIPS REKORD RENS

Skolegade 21 - Silkeborg - Tlf. 82 52 35

Rekord Rens er ikke kilo-rens - men

kvalitetsrens til kilo-pris

(P-plads overfor)

Herretøj i bedste kvaliteter
- så ...

MØLLERS SKRÆDDERI OG KONFEKTION

Århusvej 52 . Silkeborg . Telf. 82 25 79

privat 82 72 47

Skjorter - slips - sokker
samt damefrakker og dragter
Udlejning af selskabstøj
NB. Eget stof modtages til forarbejdn.

TEXACO service

ved Jens Andersen

Gødvad Bakke . Silkeborg . Tlf. 82 50 89

benzin - olie - marfak smøring -
vask - udstyr

Mekanisk værksted for autoreparationer
på alle vogntyper

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63

Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHE KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard

Jernbævevej 35 - Silkeborg

Alt i kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

Prøv vor ekstrafine kaffe

Telf. 82 14 55

Vejen til bedre service ...

BP service

ved H. E. Husted

Borgergade 71 . Silkeborg

Telefon 82 46 61

benzin - olie - vask - smøring
quick-service

Vi anbefaler et besøg i den
nyrestaurerede

Banegårdsrestauration

v/ Ole Berg Borregaard

Silkeborg - Telefon 82 77 01

Tag brød med hjem til kaffen
fra ...

SØNDERGADES HJEMMEBAGERI

ny indehaver: KNUD WULSTEN

Søndergade 36 . Silkeborg . Tlf. 82 26 22

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager

Er De lækkersulten, så husk ...

»GRILLEN«

Borgergade 18 . Silkeborg . Tlf. 82 75 02

Alt i grill-specialiteter som:
Kyllinger - Forårsruller - Bøfsandwich
Hot dogs - Pommestruer m. m.

Festmiddage Anretninger Smørrebrød
så ring til ...

DINETRA

DINER TRANSPORTABLE

ved Ole Ploug Hansen

Lollandsgade 9 . Silkeborg . Tlf. 82 34 55

Spec.: Selskabslokaler til såvel små
som store selskaber. Reservering: Kald
82 40 77 mellem kl. 10-18

GULF service

ved mekaniker Lund Laursen

Vestergade 91, Silkeborg. Tlf. 82 29 15

Benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - Alle reparationer udføres med
faglig garanti

I FÅ LINIER

Farum-banen. – Som følge af de af regeringen påbudte besparelser på DSBs anlægsbudget for 1972-73, kan S-togsforbindelsen til Farum tidligst ventes færdig i 1977.

Fjernstyring. – Som led i sparebeholdelserne, er opbygningen af fjernstyringscentral Fredericia foreløbig udskudt i to finansår.

Haderslev G. – Det er meningen, at regnskabsførelsen på Haderslev G fra 1. oktober flyttes til Kolding G.

Hobro G. – Fra 1. september overgik ledelsen af Hobro G til Randers G. Flytningen angår kun det regnskabsmæssige.

Køge Bugt banen. – Det er tanken, at billetsalget på den nye banes stationer med undtagelse af Vallensbæk skulle besørges af blad- og chokoladekioskernes personale. – Efter seneste bestemmelse skal det nu være de overtallige stationsmestrene under Københavns området, der skal placeres på de nye stationer, hvor de så samtidig skal passe kiosksalget!

Stigninger. – Fra 1960 til 1971 steg detalpristallet ca. 70%. For en faglært arbejder i København steg lønnen 185%, og hans skat steg samtidig med 471%.

Store Bælt. – Det siddende Store Bælts udvalg venter at kunne afgive betænkning i september måned. Alt tyder på, at man vil gå ind for tunnelloøsningen, hvor bilerne overføres på tog.

104 samarbejdsudvalg. – En ny struktur for samarbejdsudvalg er på vej inden for DSB. For hele landet bliver der 104 udvalg, hvis medlemmer alle skal gennemgå et todages kursus på 16 timer.

Viborg. – På den nedlagte Viborg-Herningbane henstår midlertidigt et 2 km langt vogntræk bestående af tomme vogne beregnet til transport af træ fra Sverige.

Århus. – Bergens Dampskibsselskab vil fra september åbne en trailer-rute Bergen-Stavanger-Århus-Kalundborg.

Åremålsansættelse. – DSB vil have de to vigtige poster som skibsmaskininspektør og som overingeniør ved sikringstjenesten, der begge bliver ledige ved afgang

på grund af alder, besatte på åremål. Sagen skal drøftes i lønningrådet.

Årøund. – Årøund havn, der ejes af staten, overdrages fra 1. april næste år til Haderslev kommune for en krone.

FRA DAGBOGEN

Skive. – En 22-årig ung mand, der for nogen tid siden havde taget plads i en 1. kl. kupé med en billet til 2. kl. havde været grov over for togføreren. Under hensyn til mandens økonomiske forhold, slap han med en bøde på 400 kr.

Skanderborg. – Den 28. juli brændte en banemotor sammen på et Mz loko. Det var ikke muligt at rokke maskinen ud af stedet. Den måtte repareres på stedet. For at få motoren udskiftet, måtte den store kran fra Fredericia tilkaldes, da kørekranen fra Århus ikke kan løfte en Mz så motoren kan udskiftes.

Slagelse. – I weekenden til d. 13. august var låsene på ni godsvogne vredet af, og tobaks- og slikforsendelser fjernet fra vognene.

Dølbyvad. – Den 17. august blev en bil ført af en politiassistent påkørt af rangertoget fra Glyngøre til Skive. Da blinklyset gik i gang, forsøgte han at sætte farten op, men den stoppede midt på overskæringen. Toget ramte bilen, der blev skubbet ud i grøften. Der skete kun materiel skade.

Kvissel. – En tom persontogsstamme skulle den 24. august afhente nogle skolebørn på Kvissel station, men toget fik motorstop før det nåede Kvissel. Et hjælpe-loko blev afsendt fra Frederikshavn for at skubbe stammen til Kvissel. Da hjælpe-lokoet nåede det standsede tog, kørte det med stor hastighed mod dette. Den bageste vogns forende brækkede af, og resten af vognen rejste sig på højkant, og dens bageste del borede sig ind i hjælpe-maskinens førerhus. Her redede lokoføreren sig ved at vælte sig ned på gulvet lige før påkørslen skete. Forbindelsen mellem Kvissel og Frederikshavn blev derefter opretholdt ved rutebiler.

Kolding

Det store udvalg i
MODERNE STOFFER samt
STOFRESTER finder man i...

STOFMAGASINET

Tøndervej 62 . Kolding . Telf. 52 63 50

Ferie- og udflugtssteder

Til møder og kongresser, så...

Hotel LANDSOLDATEN
Danmarksgade 2 . Fredericia
Telefon 92 15 55

Et 1. kl.s spisested i hyggelige lokaliteter. – Selskaber modtages

Et sted, der er værd at gæste...

Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Vi mødes og hygger os på...

Restaurant »REVOLVEREN«
Vimmelskafte 3 . Horsens
Telefon 62 56 46

Nyt værtspar: Henny og Finn

Lad turen gå til...

Restaurant »SIESTA«
Søndergade 2 . Sæby . Tlf. 46 19 09
Et 1. kl.s madsted i skønne omgivelser

Skal De på Djursland, så...

LØGTEN KRO
&
CAFETERIA VALHAL
Telefon (06) 99 11 13 og 99 12 26
Selskaber og firmaudflugter
indtil 400 couv.

Til foreningsfester og møder anbefales...

Restaurant HANNERUP
Strandvejen . Fredericia . Telf. 92 00 61
»LILLE BÆLTS PERLE«
Karen Steengaard

Trænger De til at slappe lidt af – besøg...

STELLAS VINSTUE
Østergade 30 . Holstebro
Telefon 42 44 98

Man spiser, hvor maden er bedst...

EXPRESSO CAFETERIA
ved P. J. Nielsen (ny vært)
Gothersgade 55 . Fredericia
Telefon 92 19 30

God daglig middag – lækkert smørrebrød samt veltillavet kaffe
Selskabssmørrebrød lev. på bestilling

Ferie- og udflugtssteder

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 - Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

Vi bor og spiser på ...

GRAND HOTEL

Adelgade 54 . Hobro . Telf. 52 11 99

ET GODT MADSTED

Ny direktion:

Kirsten og Erik Sørensen

Vi mødes og hygger os på ...

RESTAURANT VIKING

ved Mourits Mortensen

Boulevarden 31 . Ålborg . Telf. 12 16 96

ET 1. KLS MADSTED

NB. Husk Vikingehulen ...

Lad udflugten gå til ...

FAARUP KRO

Telefon (06) 45 21 81

ET 1. KLS MADSTED

I HYGGELEGE OMGIVELSER

Nyt værtsspar: Mona og Reinh. Pedersen

Lad turen gå til ...

GRAUBALLE CAFETERIA

ved Gunnar Vemmelund

Telefon 87 71 72

Varme retter - grill-retter - smørrebrød
samt en god kop kaffe ...

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant Sct. Pauli - Jydekroen

Mejlgade 46 ÅRHUS Nørregade 25

Telefon 13 09 91 Telefon 12 14 18

Rimelige priser på alt øl og spiritus

(Raflebægrene er varmet op)

FRA KLUBBERNE

Tog som hobby

Kolding Lokomotivklub fejrede som meddelt sin 10 års fødselsdag den 16. juni, og udgav i den anledning et fikst lille jubilæumsskrift »KLLK 1962-1972«, hvori der på livfuld måde berettes om klubbens virksomhed gennem de ti år, i såvel tekst som med et væld af billeder, der viser klubbens materiel og dens mange udflugter. En række kendte jernbaneentusiaster giver i korte udtalelser om hvorledes man dyrker sine jernbaneinteresser i de næste ti år. Jubilæumsskriftet kan fås ved at indsende 8 kr. til giro 17 89 10, Kolding Lokomotivklub, Jernbanegade 1a, 6000 Kolding.

DJIF - Bridgesektionen

Turneringsplan for sæson 1972-73

Søndag den 17. september 1972:

Optaktsturnering.

Søndag den 25. oktober 1972:

Holdkamp i Århus mod Hadsten.

Søndag den 12. november 1972:

Træningsturnering.

Søndag den 7. januar 1973:

Træningsturnering.

Søndag den 19. februar 1973:

Holdkamp i Hadsten mod Hadsten.

Søndag den 4. marts 1973:

Danske Jernbane-Mesterskaber.

Fredag den 18. eller

lørdag den 19. maj 1973:

Esperantoturnering.

Bridgeklubben i Århus begynder sine spilleaftener i Cvk's nye kantine (indgang Spanien) mandag den 4. september kl. 19.30.

Eventuelle interesserede bedes henvende sig til Bridgeklubbens formand, Børge Rasmussen, tlf. (06) 16 39 22, eller til bridgesektionens leder, Eiler Riis, tlf. (06) 12 77 82.

PRIVATBANENYT

Hjørring Privatbaner

Efter at Tornby station er fjernstyret

er postekspeditionen blevet brevsamlingssted, og der sælges kun billetter i togene.

Odderbanen

Banens betydning for nærtrafikken i det sydlige Århus har medført, at der til efteråret åbnes et nyt trinbræt ved Øllegårdsvej i Viby industrikvarter.

Ebeltoftbanen

Staten har af likvidationsudvalget købt den 7 km lange strækning Gravlev-Ebeltoft, hvor der anlægges en natursti.

NYT FRA UDENLANDSKE BANER

Vi beklager at vi i augustnummeret tillagde Deutsche Bundesbahn en kommende prisforhøjelse på 30%. Sætternissen havde været på spil, og i øvrigt kan oplyses, at det er tvivlsomt om priserne på de vesttyske baner vil stige før valget, der finder sted sent på året.

Hareskovbanens forbindelse med S-banen

DSB er i færd med det største byggearbejde, opførelsen af en 300-400 m lang tunnel under de to spor fra Svane-møllen til Hellerup station. Der graves i øjeblikket på begge sider af Østebrogade broen ved Svane-møllen S-station.

Det er meningen, at Hareskovbanen skal indføres langs den nuværende godsbane Svane-møllen-Frederiksberg, og arbejdet foregår på DSBs egne arealer. Man har dog eksproprieret en del af det militære område på Ingeniørkasernen, men begynder ikke arbejdet her, før en traingård er blevet flyttet.

Planerne om at føre Hareskovbanen ind til Nørrebro er endeligt opgivet, og i stedet skal den indføres ved Bispebjerg hospital, hvor den drejer til venstre ind over kolonihaveområdet. Her kommer et andet stort arbejde, idet der skal bygges en bro over sporene på Frederiksbergbanen.

DSB fortæller om planerne på Svane-møllen S-station, hvor der er opslået en tegning af, hvad der skal ske.

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN og SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

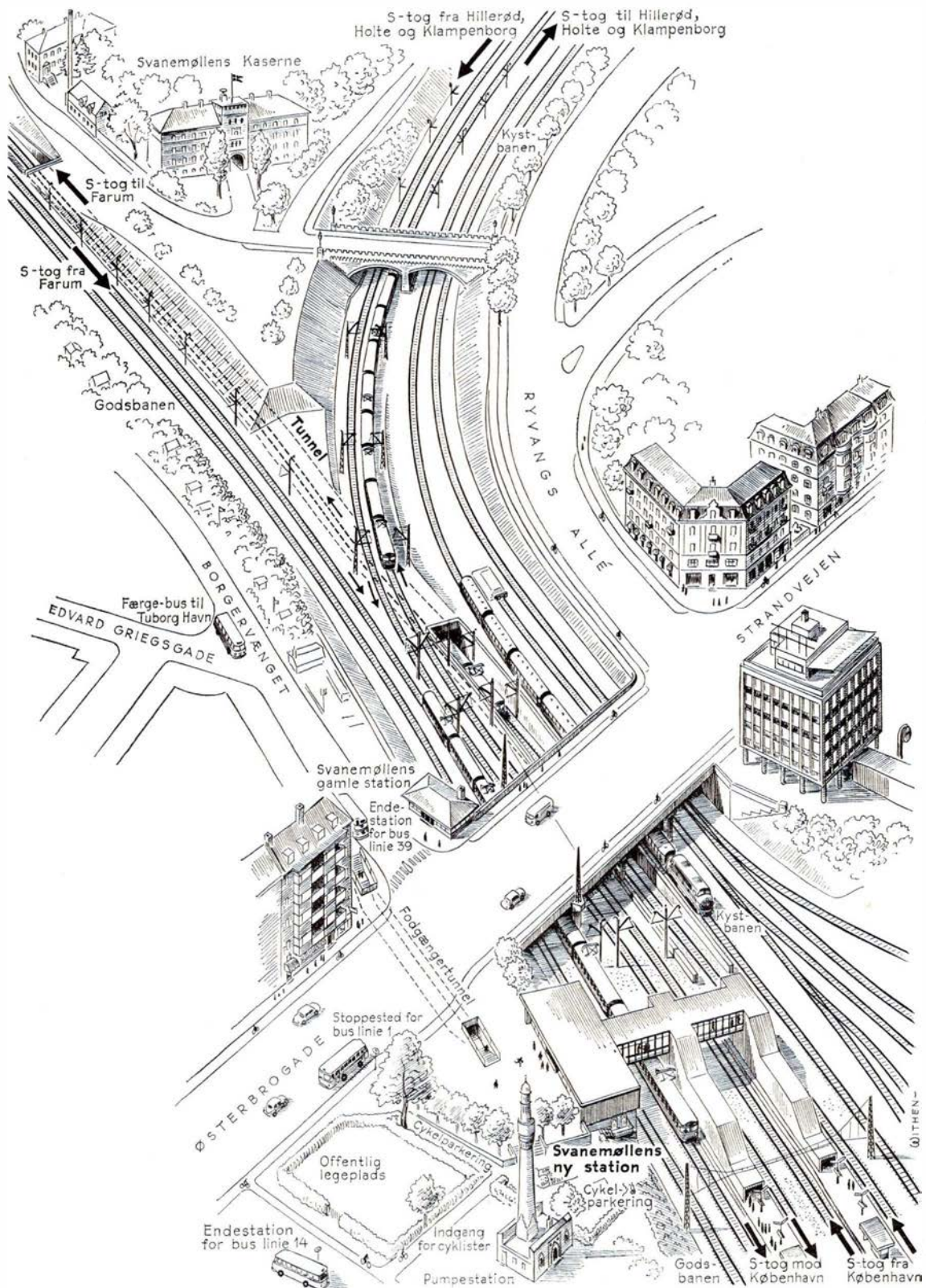
Torvet 9 - 3400 Hillerød - Tlf. *26 40 41

HOLGER JENSEN

Entreprenør

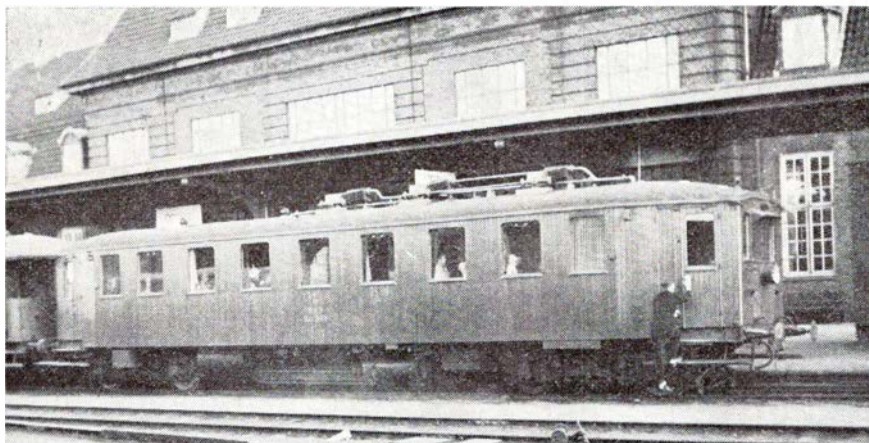
Højdevej 2 . Frederikssund . Telefon 311887

Ny Svanemøllen st.

Skitse over Hareskovbanens indføring ved Svanemøllen og de omfattende ændringer ved opførelsen af en ny Svanemøllen station.

Statens overtagelse af Sydfyenske jernbaner

DSB Mbf 484. Fh. SFJ Mb 4. Foto Finn Sørensen

Her i jernbanernes jubilæumsår kunne det måske være interessant at se lidt på en af de få statsovertagelser af privatbaner, der har fundet sted i nyere tid herhjemme, nemlig overtagelsen af Sydfyenske Jernbaner den 1. april 1949. SFJ er vel et af de privatbaneselskaber, der altid har påkaldt sig megen interesse, bl. a. på grund af selskabets størrelse og de mange typer rullende materiel. Det forhold, at banerne overgik til statsdrift, gør også SFJs historie mere interessant. Lad os derfor se lidt på overtagelsen.

Forhistorie

Loven om statens overtagelse af Sydfyenske Jernbane daterer sig til 1942, som resultat af et i 1939 nedsat udvalgs arbejde. Grundene til, at man ønskede indført statsdrift på Syd-fyn, var bl. a. et i løbet af tredive år opstået ikke ubetydeligt driftsunderskud (1937-38: 428.136 kr.), til dels som følge af lønstigninger og ugunstige forpagtningskontrakter med sidebanerne (Svendborg-Nyborg Banen, Odense-Nørre Broby-Fåborg Jernbane og Svendborg-Fåborg Banen). Disse kontrakter var indgået i 1922 med gyldighed i tyve år. Forpagtningsafgifterne udgjorde eksempelvis i 1937-38 208.753 kr. Af andre grunde til overtagelse kan nævnes de vanskelige trafikvilkår, som følge af privatbilismens hurtige udvikling, kommunernes ønsker om indførelse af de noget lavere statsbanetakster og endelig personalets højst usikre pensionsmæssige forhold, idet der så godt som ingen dækning var for banens pensionsforpligtelser!

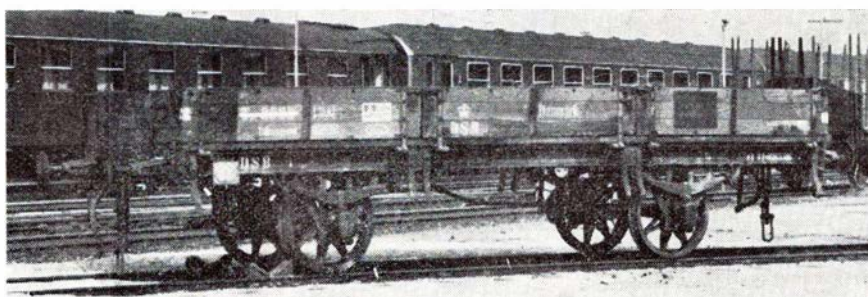
Disse usikre forhold bevirkede altså loven af 1942, der indeholdt bestemmelsen om statens køb af SFJ for kun 5 mill. kr., hvorhos der skulle eftergives en rest på 865.000 kr. af et moderniseringslån m. v. Det var faktisk kun Odense-Svendborg banen, der overtoges, idet Nyborg-Ringe-Fåborg banen var anlagt som statsbane, men forpagtet af SFJ, mens de såkaldte randbaner forblev i privateje, og kun selve driften overtoges af DSB. Forholdene var dog ikke helt ens for de tre randbaner, idet ONFJ og SFB hver måtte betale DSB 90.000 kr. for driftens besørgelse, medens der for SNB gjorde sig det modsatte forhold gældende, idet DSB her måtte betale 80.000 kr. årligt i forpagtningsafgift. I det hele taget var SNBs driftsresultat væsentligt bedre end både ONFJs og SFBs, hovedsagelig beroende på ret store fragttægter af transporter fra Essos oliedepot ved Avernakke sidespor, som stadig eksisterer. I 1937-38 blev der fra sidesporet befordret 24.000 t gods. Strækningens persontrafik var også ganske hæderlig,

endvidere havde SNB også pæne indtægter af restaurationen på Nyborg Syd station. SFJs økonomiske forhold var, som det til dels ses af foranstående, ret spegede; en yderligere udredning kan sagtens optage en hel artikel, som evt. kan fremkomme, hvis sådanne forhold overhovedet har interesse i dag.

Stationer og rullende materiel

Hvad var det så staten overtog den 1. april 1949? Der var først og fremmest 209 km jernbane med 50 stationer, 18 holdepladser og trinbrætter, remisebygninger i Odense, Ringe, Svendborg, Fåborg, på Nyborg Syd og Nyborg H, et stort og ret moderne værksted i Odense og i alt 49 vogterhuse, alt i alt til en samlet brandforsikringssum på kr. 2.751.170.

Det rullende materiel bestod ved overtagelsen af 22 damploko, 12 motorvogne, 43 personvogne, 26 post- og rejsegodsvogne og hele 530 godsvogne. En hel del af dette materiel blev næsten straks udrangeret p. g. a. utjenstydgtighed som følge af manglende vedligeholdelse under og efter besættelsen. En del kunne DSB imidlertid også bruge, velkendt er jo anvendelsen af de vellykkede ID1-tenderloko, hos DSB litra DF, og også motorvogne, de fire-akslede diesel-mekaniske litra MBF og de seks-akslede diesel-elektriske litra MDF tjente Statsbanerne en årrække. Også SFJs store og komfortable bogiepersonvogne fandt anvendelse i mange år. Alligevel måtte der tilføres banerne en del materiel, udover de to A- og en G-maskine, der var afgivet af DSB i 1947, nemlig yderligere to A- og en G-maskine, to litra MP og tre à fire MF-vogne. Af vognmateriel blev afgivet en AT, fem CP, fire FE og syv CU samt enkelte vog-

Gammel SFJ-vogn endnu i brug 1972! SFJ Po 1116 - DSB Td 8826. Foto Finn Sørensen.

ne af litra EHA. De sidste enheder af SFJs oprindelige rullende materiel forsvandt fra skinnerne omkring 1963, bortset fra en del specialvogne og enkelte godsvogne.

Sporanlæggene

Sydfyenske Jernbaner var dog selvfølgelig andet end stationer og rullende materiel, nemlig skinner, og lad os så se på banernes overbygning ved overtagelsen. Odense-Svendborg var på 32 km forsynet med gode 33,4 kg skinner og 15 km med gamle nedslidte 22,5 kg skinner, der blev udskiftet med 37 kg skinner 1950-52. Nyborg-Ringe var forsynet med 37 kg skinner, Ringe-Fåborg med 22,4 kg skinner, på Svendborg-Nyborg Banen lå 17 km med ret nye 24,4 kg skinner og 21 km med stærkt nedslidte 22,5 kg skinner, der stammede fra banens anlæg. Inden overtagelsen blev 5 km ombygget med 24 kg skinner fra Rømø-dæmningens anlæg, og de resterende 16 km nedslidte spor blev i årene 1949-52 forsynet med 27,5 kg skinner. Endelig var både ONFJ og SFB forsynet med de oprindelige 22,5 kg skinner fra banernes åbning i henholdsvis 1906 og 1916. Odense-Svendborg banen, som bekendt den eneste tilbageværende bane med persontrafik, er nu forsynet med 45 kg skinner på hele strækningen.

Sikkerhedstjeneste

Sydfyenske Jernbaner anvendte selvfølgelig privatbanernes sikkerhedsreglement af 1944 og signalreglement af 1936, endvidere indeholdt ordensreglementet af 1944 en hel del sikkerhedsmæssige forskrifter. Da DSB selvfølgelig ikke ville forlange, at det fra SFJ overtagne personale (i alt 318 tjenestemænd, 14 fastansatte timelønnede og 47 aspiranter) straks skulle kunne følge DSBs regler om samme forhold, og da man jo

Stenstrup station med vandtårn. Foto Finn Sørensen

heller ikke straks kunne bringe sikringsanlæggene i overensstemmelse med DSBs, kørte man til dels videre med privatbanernes bestemmelser nogle år. Da der jo imidlertid også kom personale fra Statsbanerne, udarbejdede man en vejledning, der fortalte om de afvigelser fra DSBs bestemmelser, der fandtes på Sydfyn. Og hvad drejede det sig så om, vil man spørge, et signal ser vel altid ud på samme måde på banerne uanset ejendomsforholdene? Ja, det er korrekt, afvigelser bestod hovedsagelig i opstillingen, og i at der fandtes yderligere nogle faste mærker af ret afgørende betydning. Først og fremmest var indkørselssignaler på mange stationer opstillet på perronen og ikke uden for indgangssporskifterne, hvorfor man var nødt til at anbringe såkaldte stationsgrænsemærker (= rangergrænsemærke uden rød kant), der hvor togene skulle bringes til standsning, såfremt indkørselssignalet (eller dækningssignalet) viste stop. Sådanne faste mærker kendte man indtil da ikke ved DSB. På stationer, hvor der kun anvendtes én arm på signalet for hver kørselsretning, kunne armene for begge retninger være an-

bragt på samme mast. Dette forhold kendte man dog også ved DSB; men kun for hovedsignaler på fri bane, dvs. dæknings- og mellembloksignaler. Endvidere anvendte privatbanerne signalformen »stationen ubetjent«, og det vistes for armsignalernes vedkommende ved, at armen hængte nedad i en vinkel af højst 45° fra masten, og at der i mørke intet lys vistes. Var den ubetjente station forsynet med daglyssignaler, vistes slukket signal (hele døgnet). Et hovedsignal, der var sat ud af virksomhed på denne måde, betragtedes som stopsignal for alle andre tog end de, ved hvilke stationen var ubetjent.

På billetsalgssteder, trinbrætter og stationer uden hovedsignaler anvendte man enten armsignaler eller daglyssignaler, der betjentes af de rejsende, hvor man ved DSB kun anvendte signalet med den ophejselige skive, det såkaldte »mastesignal for billetsalgssteder« eller slet intet signal. Der var også enkelte afvigelser for sporskiftesignaler og underretningssignalers vedkommende, og endvidere fandtes et særligt fløjtesignal »brems let med skruebremsen«, to korte og en lang tone. I sikkerhedsreglementet fandtes også temmelig mange afvigelser på SFJ, bl. a. i bestemmelserne om togenes størrelse, bremses og sammensætning, om afviklingen af krydsninger og om fremførelse af arbejds køretøjer.

Uegentlige togfølgestationer

Ud over den i sidstnævnte afsnit udarbejdede »Vejledning om forhold, i hvilke bestemmelserne i det for strækningerne Nyborg-Fåborg, Nyborg-Svendborg, Odense-Svendborg, Odense-Fåborg og Fåborg-Svendborg gældende signalreglement henholdsvis sikkerhedsreglement i væsentlig grad afviger fra

Ellested station.

Statsbanernes signalreglement (SIR) henholdsvis sikkerhedsreglement (SR)« (en herlig lang titel), blev der også udgivet et særligt signalreglement og sikkerhedsreglement for Sydfyn, og det er i sidstnævnte, vi finder det i overskriften ret specielle begreb. For de fleste lyder det måske som det rene volapyk, medens blot lidt ældre jernbanefolk sikkert nikker genkendende til det. Hvad er så en uegentlig togfølgestation? Ja, nutildags skelner vi jo mellem togfølgestationer og holdsteder, der hører til den fri bane, og holdsteder kan være ubetjente togfølgestationer, billetalsgssteder, trinbrætter eller stationer, der ikke er dækkede af hovedsignaler. Men til sagen, tillad mig kort at citere fra det særlige sikkerhedsreglement gældende for sydfyenske strækninger fra 1. april 1949, det hedder her i § 54 (kun i uddrag, da paragraffen fylder over tre sider): »Ved en uegentlig togfølgestation forstås en togfølgestation, der betjenes af en ekspeditrice, der er således uddannet, at hun i begrænset omfang kan udføre funktioner som ansvarlig stationsbestyrer. På egentlige togfølgestationer skal samtlige sporskifter i hovedspor med tilhørende dækningssporskifter (sporspærre) være sikret ved

aflåsning med hængelås ved sporskiftetunge (dobbel aflåsning). Sporskiftenøglene udleveres til strækningens togførere og må ikke være tilgængelige for ekspeditricen. Uden for de tider, i hvilke der rangeres på stationen, skal sporskifterne i hovedspor være stillet og aflåst således, at de hindrer kørsel fra læssespor ud i hovedspor.

Kommer sikringsanlægget i uorden, eller er der andet til hindre for togs modtagelse, henholdsvis afsendelse, skal signalerne holdes på »stop«, og nærmeste togfølgestation underrettes snarest. Denne foranlediger, at alle tog, der skal passere stationen, får fornøden underretning, og at trafikinspektøren og eventuelt signalformanden underrettes. Endvidere underretter ekspeditricen togføreren, forinden denne indrangerer, henholdsvis udrangerer toget.« Citat slut.

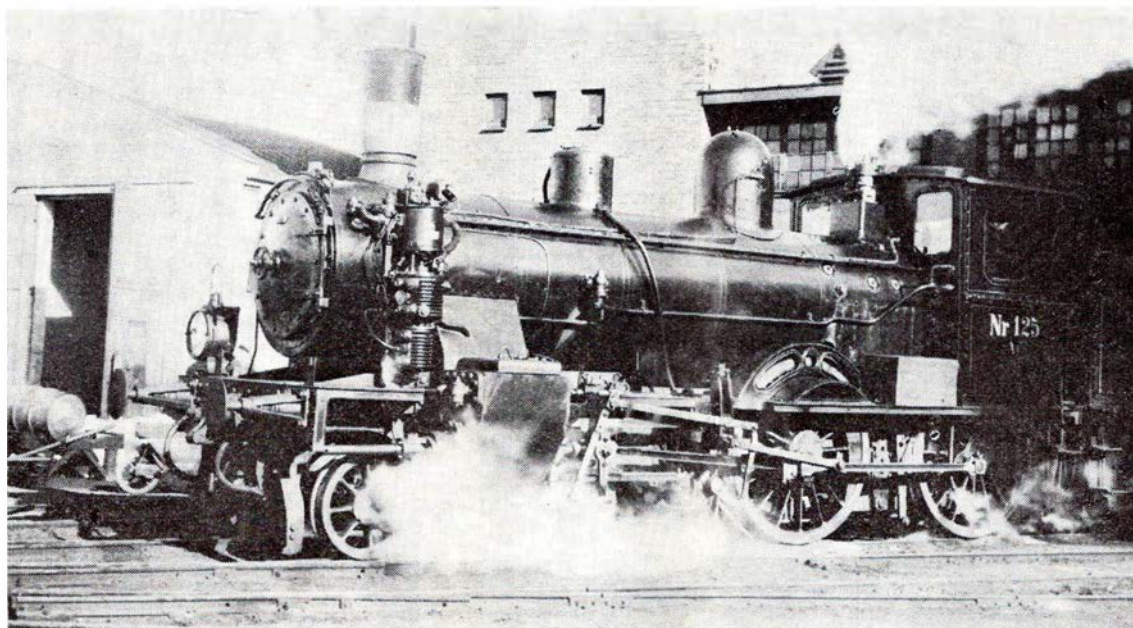
Under en krydsning er det ekspeditricen, der stiller signal for »første tog«, medens det er togføreren, der stiller signal for »andet tog«. Der var meget nøje anvisninger for afviklingen af krydsninger, overhalinger og passeringer og bortset fra de indskrænkninger

heri samt i foranstående, fungerede ekspeditricen som stationsbestyrer på den uegentlige togfølgestation som en stationsbestyrer på en almindelig togfølgestation og havde i øvrigt samme ansvar og pligter som en sådan stationsbestyrer. Jeg håber med ovennævnte korte uddrag at have anskueliggjort de væsentligste forskelle på en stationsbestyrer på en togfølgestation, en ekspeditrice på en uegentlig togfølgestation og på sin vis også en stationspasser på et holdsted.

Nutiden og fremtiden

Af det store og udstrakte sydfyenske banenet eksisterer i dag kun Odense-Svendborg og godsbanen Ringe-Fåborg, og det er sandsynligt, at disse strækninger også i fremtiden vil være med til at dække områdets trafikbehov. Også på Svendborg-banen har stationsnedlæggelser fundet sted. Således er Lindved trb., Lammehave Sidespor, Kirkeby st. og Sørup billetalsgssted fuldstændig lukkede, medens sidesporene er fjernede og betjeningen bortfaldet i Pederstrup, Rudme og Stenstrup Syd.

Trafikken afvikles i dag med litra Mx og Mo (efter at Mt er forsvundet i

ONFJ nr. 25, ved DSB Af 125 nyrevideret på mdt Fåborg. Foto Sv. Jørgensen

Ved åbningen af Odense-Nr. Broby banen i 1906, anskaffedes der fra Henschel & Son, Cassel, fire stk. ONFJ nr. 23-26 af ovenstående type, der nærmest var en formindsket og let moderniseret

udgave af DSB litra K. Drivhjulene havde en diameter på 1540 mm, hvilket var de største, der anvendtes ved privatbanerne. Ved DSBs overtagelse af Sydfynske i 1948 fik de ltr. DSB Af nr. 123-126.

På ovenstående maskine blev i tyverne ved en nyrevidering på mdt Fåborg påmonteret trykluftudstyr, og dens karakteristiske kofanger fjernet. Maskinerne blev alle ophugget i 1952-54.

godstogene, p. g. a. stigende godsmængder), og hovedsagelig moderniseret personvognsmateriel som Bhl og Bhs. Trafikken på godsbanen sørger Fåborg stations rangertraktor for. Der er al grund til at tro, at Svendborg-banen, der i 1976 fylder 100 år, har en lys fremtid

for sig med moderne materiel, nye skinner, udelukkende daglyssignaler, og mon ikke man snart kan se litra Mx i styrevognstog, som planlagt på Kystbanen, når den tid kommer, at motorvognene er udslidte. Der er stor sandsynlighed for det. *Finn Sørensen.*

På safari efter gamle Amtsbaneloko

For at udelukke al mistanke med det samme, så er dette altså ikke nogen aprilsspøg, men virkelighed.

Da Amtsbanerne på Als lukkede i 1932 blev de fleste maskiner ophugget, men de tre nyeste, nr. 40-42, bygget så sent som i 1927, blev solgt til udlandet. Det er en ting, man har vidst i mange år, og som blandt andet står at læse i Bays udmærkede bog om privatbanernes damploko. For øvrigt burde den bog genoptrykkes, da der siden dens fremkomst er udklækket en masse nye jernbaneinteresserede, der enten ikke kan få bogen, eller også må give skyhøje priser for den antikvarisk. Nå, det var et sidespor. Rygterne har også gået, at de skulle være blevet solgt til Tyskland, og nu køre i de dele af Tyskland, som blev overtaget af Polen efter krigen.

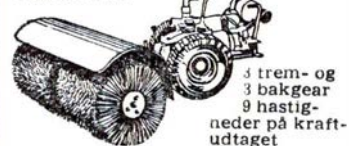
I 1970 var jeg og et par andre i Polen, men da vi kun havde fået tilladelse til at fotografere på fri strækning, var det begrænset, hvor meget vi kunne finde ud af på hver strækning. Det er jo normalt på stationerne det meste foregår. Imidlertid fandt vi faktisk et loko på systemet syd for Warszawa, men der kørte også andre loko af næsten samme udseende og med samme hjulstilling, så da vi kom hjem og sammenlignede med gamle billeder fra Als, opdagede vi, at kun et loko var rigtigt, og det var henstillet. Lokomesteren, eller hvad han nu har været, i Piaseczno syd for Warszawa, fortalte, at han havde fem tidligere danske loko. Nå, det var vel næppe rigtigt, men vi takkede pænt

for oplysningen, og tænkte vort. Imidlertid bliver jeg faktisk i tvivl, om han ikke havde ret, men det kommer jeg tilbage til. Da vi havde begrænset tid forlod vi systemet uden rigtigt at have fået mysteriet løst, men vi besluttede at vende frygtelig tilbage.

Det gjorde vi i sommer, og da havde vi forberedt os på vor lektie, så vi vidste hvordan disse loko skulle se ud, og hvilke byggenumre de havde. Vi landede i Piaseczno en aften med regnvej, og hvad stod lige for næsen af os? Et af disse loko, fyret op og det hele. Det hele passede, det var Tyn 6 nr. 3633 bygget af Vulcan i Stettin som nr. 3865, og det giver ifølge hjemlige oplysninger AA nr. 40. Såre simpelt. Det var for mørkt til at fotografere, så vi fandt et hotel, og næste morgen rullede vi igen hen på stationen, men maskinen var væk. Nå. Der går flere linier ud fra Piaseczno, men kun én er i drift, men der kunne jo være godstrafik på de andre, så nu var gode dyr rådne som man siger. Vi fandt imidlertid en, der kunne tale tysk, og som fortalte, at maskinen om eftermiddagen skulle pille spor op på den nedlagte strækning ind mod Wilanow. Ha, vi kørte ud og tog billeder af andre tog, og indfandt os på stationen på den aftalte tid, men lokoet var der også godt nok, men var tilsyneladende lige ankommet. Vi havde misforstået oplysningen, så vi fik ingen billeder på strækningen, men vi fik da nogle på stationen, og et af dem er billede nr. 1.

Vi kunne imidlertid ikke finde andre end dette ene, heller ikke de, vi tidli-

Det går fejende let
Irus Universal
Danmarks mest solgte
2-hj. traktor

3 frem- og 3 bakgear
9 hastigheder på kraftudtaget
7-9-12 HK 4-ports M.A.G. benzinmotor

B. WULFF & SØN

Godthåb, Roholmsvej, Albertslund
Tlf. (01) 64 73 33
Afd. for Jyll. (086) 2 17 55 Hønbro 121
Afd. for Fyn og Jylland syd:
(09) 48 Asperup 275

C. STEINMETZ & SØN

Blikkenslageri - sanitet - skiffer
byggningsarbejde
Udfører arbejder for DSB
Lindegårdsvej 37 · Charlottenlund
Telefon Ordrup 704

P. NORDSTEN A/S

Landbrugsmaskinfabrik
HILLERØD

**A/S HOLBÆK
EKSPRESTRYKKERI**

Lundemarksvej 18
HOLBÆK

Virklund

Vi kører til . . .

VIRKLUND AUTOOPRETNING

ved Bo Kragh

Borghøjvej 2 · Virklund · Telf. 93 64 12
1. kl.s autoopretning samt pladearbejde
udføres på samtlige vognmærker med
faglig garanti

gere troede var fra Als. Siden vi havde været der sidst var nogle strækninger blevet nedlagt, og nogle væmmelige dieselloko havde også vist sig, så man havde ophugget et par damploko. Vi fandt resterne af et af dem, men det var ikke fra Als.

SPAREKASSEN I SKJERN

TELEFON (07) 35 01 33 - GIRO 1 58 24

Stiftet 1875

SIKKERHEDSFODTØJ

STÅLEX

Godthåbsvej 177 · 2720 Vanløse

Telefon FA 8 · Giro 15 70 06

Ålborg

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen
Jyllandsgade 22 - Ålborg - Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
NB. Autoudlejning af nye Volvo - WW
samt Pick-up

Skal De bygge nyt - omforandre
- så...

MASKINSNEDKERI OG LISTEFABRIK

ved Eyvind Knudsen
Snedkergården . Absalonsgade 30
Ålborg . Telefon 12 04 34
Detailsalg af plader - høvlet træ
samt lister. Detail og en gros

TANDLÆGE

REGIN MUNCH NIELSEN

Jens Mose's Eftf.
Vesterbro 54 . Ålborg . Telf. 12 12 02

Vi handler med fordel hos...

HAGSTRØM MUSIK

Prinsensgade 38 . Ålborg
Telefon 13 29 01

Tag brød med hjem til kaffen fra...

BRUUNs BAGERI

Rutebilstationen . Ålborg . Tlf. 12 74 20
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Vi kører til...

ANNEBERGVEJ AUTOOPRETNING

ved Søren Høyer
Annebergvej 72 . Ålborg . Telf. 12 50 53
Karrosseriarbejde - Opretning -
Rustskader - Undervognsbehand-
ling - Dinitrol

Gugvejens SMØRREBRØD

Gugvej 81 - Ålborg - Tlf. 12 73 99
Daglig smørrebrød, selskabssmørrebrød
samt Grill-specialiteter
Åben fra kl. 9-24 alle ugens dage
NB. Smørrebrød bringes overalt uden
udgift for Dem på ordrer over kr. 30,-

MØBELPOLSTRERVÆRKSTEDET

ved Kristian Johnsen
Holbergsgade 16 . Ålborg . Tlf. 12 81 78
Ombetrækning og reparation af møbler
i enhver stilart
såvel antikke som moderne
Stort udvalg i møbel- og tæppestoffer
i anerkendte kvaliteter. Rimelige priser
og tilbud uden forbindende

Forkort rejsen

med en lommeroman fra

Rutebilstationens Kiosk

J. F. Kennedys Plads - Ålborg
Telefon 12 33 41
Aviser - uge- og månedsblade

Skalborg

TANDLÆGER

ELLEN og JØRGEN THOLSTRUP

Lindborgvej 91, Skalborg. Tlf. 182270
(Bonderupgård)
Konsultation: Kl. 9-17, lørdag kl. 10-12

Vi kører til...

MOBIL service

K. E. Berg
Hobrovej v. Skalborg Kro . Tlf. 18 08 20
benzin - olie - vask - smøring samt
stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres - Åbent kl. 7-22

Nørresundby

Forkort rejsen med
en lommeroman fra ...

NR. UTTRUP KIOSK

ved N. J. Madsen
Hjørringvej 40 . Nørresundby
Telefon 17 39 20

Aviser - uge- og månedsblade samt
telegrammer. - NB. Stort vareudvalg

Vi kører til...

CHEVRON service

ved mekaniker John Jensen
Thistedvej 1 . Nørresundby
Telefon 17 01 88

benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - autoreparationer udføres med
faglig garanti.

Hjørring

Vi handler i

DET BLAA HJØRNE

Jernbanegade 27, Hjørring. Tlf. 92 06 20
Kolonial - vin - tobak - konserver
Bedst og billigst

Specialforretningen
med det store udvalg ...

BONBONNIEREN

BYENS CONFECTURE CENTER
Strømgade 16 . Hjørring . Telf. 92 15 35
Stedet for lækkermunde - også for Dem

Vær moderigtig klædt
- i tøj fra ...

BARBA-RELLA

Østergade 54 . Hjørring
Telefon 92 48 50

»Bag den gode smag«

KURT CARLSENS BAGERI

(Dinesens Eftf.)
Østergade 50 . Hjørring . Telf. 92 47 27
1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

Frederikshavn

SKIPPERS GRILL BAR

Søndergade 133 . Frederikshavn
Telefon 42 37 89

Lækre kyllinger - bøfsandwich - for-
årsruller - fiskefilet - medisterpølse -
Houlbergs pølser - pommes frites -
fadøl - sodavand - kaffe - is m.m.
Åbent fra kl. 11 til 24

På skovtur

Vi rullede videre på vor færd og da vi på hjemvejen havde tænkt at kaste os over et andet metersporsystem ved Stargard, landede vi der sent på eftermiddagen, takket være vores fortræffelige kortlæser, som skulle skyde genvej gennem en skov. I Polen skal man aldrig køre ned ad en vej, som ikke har noget vejskilt, så vi kørte vild i skoven og kørte rundt derinde et par timer inden vi igen fandt ud. Efter vores første tur i Polen, var jeg meget skuffet over, at vi ikke havde set noget til de berømte store skove, men vi må have kørt gennem distrikter, hvor der ingen skov var, for denne gang så vi masser af skov, altså også for meget. Nå, inden min trofaste observatør skriver et harmdirrende læserbrev til *Jernbane-Bladet*, skal han roses for fortrinlig observation under hele turen og fremragende evne til at finde billige hoteller.

Altså, på grund af skovturen landede vi temmelig sent midt i metersporsystemet, men fik da nogle smukke solnedgangsbilleder af et I-C-0-loko, der dog ikke havde kørt på Als. Nu skal man selvfølgelig være forsigtig, men jeg tror det da ikke. Irriterende nok skal jernbaneentusiaster sove en gang imellem, men heldigvis falder det normalt sammen med, at det er mørkt. Næste dag var vi tidligt oppe, da vi skulle med færgen hjem sent på eftermiddagen og gerne skulle have kigget lidt på vort metersporsystem, for hvis nu og så videre. Vi mødte først en metersporet Px 48, hvilket er noget af en overraskelse, da de normalt er 750 mm, men det interesserer jo ikke i dette tilfælde. Så mødte vi vores loko fra dagen før, derefter den firekoblede Tx 7, som er vist på billede nr. 2 og som ikke ser så spændende ud, men som jeg skal komme tilbage til.

Endelig alsiske loko

Derefter mødte vi igen Px 48'en og så kom sandelig Tyn 6 nr. 3635, og den vågne læser opdager straks, at det er samme litra som vort loko fra Warszawa og at nummeret ligger lige ved siden af. Rigtigt gættet, det var et af de alsiske loko. Det var bygget af Vulcan, Stettin, som nr. 3866 og har haft nr. 41 på Als. Ha, der var det andet. Det kørte ud til Insko, som er en af endestationerne på banenettet. Her skulle man rangere og holde nogen tid, så der var god tid til at kigge nærmere på maskinen og heldigvis talte noget af personalet tysk, så vi kunne få lidt at vide. De to andre, der var med på turen blev

budt op at køre på maskinen, da den rangerede, men jeg var forhindret, da jeg lå på ryggen inde under min bil og bandt den sammen med sejl garn. Vi havde forceret en stor polsk vandpyt lidt for hurtigt, da vi ellers ikke kunne komme gennem den, men desværre var der en stor sten midt i vandet og den knækkede et par bolte til krængningsstabilisatoren, men det generer ikke en fransk bil. Derimod generede det de rejsende, da det raslede kraftigt, men med sejl garn kan man godt reparere en bil. Polakkerne morede sig for øvrigt konge-øh – jeg mener præsidentlig og kom med mange gode råd på polsk, da jeg lå midt på banegårdspladsen. Imidlertid var det et historisk øjeblik. Ikke at jeg lå på baneplassen, men at der stod to danske på maskinen. Det var 40 år siden, det sidst var sket, så man mærkede historiens vingesus baske forbi.

Da færgen næppe ventede, måtte vi tage afsked med vort tidligere loko, der holder klar til at køre tilbage til Stargard med et stort blandetog. Vi ville gerne have været ud til en af de andre endestationer og forsøgt at finde det tredje loko, men det nåede vi altså ikke.

Der var ikke ændret meget ved maskinerne, hvad man kan se af billederne. På et af dem stod der endnu Aa og L på regulatoren. Så spørger man jo altid: Hvor længe får de så lov at køre? Det er svært at svare på, men for det første har man altså fået nogle metersporede dieselloko og desuden var der noget mystisk ved den metersporede Px 48. Det kan være begyndelsen til en

Frederikshavn

ESSO servicenter
ved V. Christensen
Søndergade 3, Frederikshavn, tlf. 421604
Benzin – Olie – Vask – Smøring
Quick-Service – Alt i auto-udstyr

TØJ til far og søn – så gå til

Telefon 42 07 99
Danmarksgade 77 . Frederikshavn

Når det gælder **TV – RADIO**
BÅNDOPTAGERE – STEREO
– så gå til ...

DANA RADIO
Byens Hi-Fi center
Søndergade 126 . Frederikshavn
Telefon 42 53 63

ombygning af nogle af disse standard-loko til meterspor. Disse maskiner er bygget i flere hundrede eksemplarer efter krigen og findes på næsten alle 750 mm strækninger, men da nogle af dem af og til nedlægges, er det klart, at der bliver nogle til overs, og så er det nærliggende at ombygge dem til meterspor og lade dem afløse ældre loko. Det er kun gisninger, for Px 48'en kan også være en enlig metersporet svale, som er

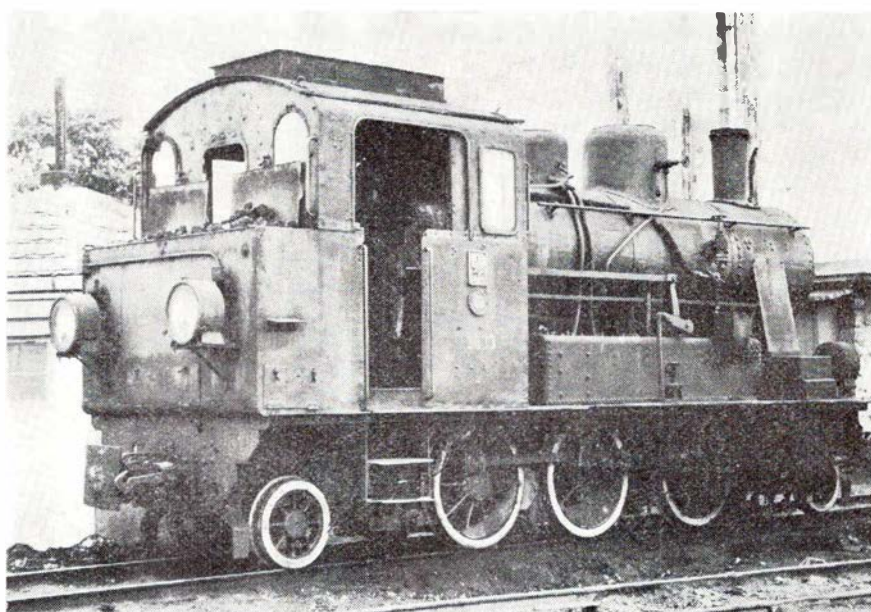

Fig. 1. Et af de tre meterspor loko nr. 40-42, der blev leveret til Amtsbanerne på Als i 1927. Foto HGC.

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Besøg specialforretningen

indenfor radio, TV, båndoptagere samt
radiotelefon

Vesterbrogade 46 – Fredericia
Telefon 92 05 18

Når det gælder sy- og strikkemaskiner
går man til ...

Prinsessegade 35 . Fredericia
Telefon 92 58 06

VESTERBROS CAFETERIA

ved Henry Gadegård

Vesterbrogade 31 . Fredericia
Telefon 92 26 63

Pølser – Hotdogs – Små varme retter –
is – sodavand – æbleskiver samt kaffe
med brød – smørrebrød
Åbent fra kl. 8–24

Vi kører til ...

CHEVRON service

ved Erling Buhl

Vesterbrogade 54 . Fredericia
Telefon 92 25 41

benzin – olie – vask – smøring –
autoudstyr – quick-service udføres

Vi kører til ...

TEXACO SERVICE

ved Einar Jensen

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 58 48

**Benzin, olie, vask, smøring samt
autoudstyr – Quick-service udføres**

Åbent kl. 7–23 – søndag kl. 8–23

Det moderigtige udvalg i KJOLER
og BUKSEDRAGTER til alle aldre – så

KRAGs KJOLER

Vesterbrogade 46 . Fredericia
Telefon 92 12 53

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

ind til ...

CHEVRON service

ved Hardy Christensen

Egeskovvej 105 . Fredericia
Telefon 92 39 27

Benzin – Olie – Vask – Smøring
Alt i autotilbehør
Quick service udføres

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade . Fredericia . Tlf. 92 37 39

Hver dag varm middagsret, lækker
smørrebrød, grill-retter, bøf-sandwich,
hot-dogs m. m. Altid frisklavet kaffe
NB. Vi åbner kl. 7.30

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved R. Jensen

Vesterbrogade 44, Fredericia, tlf. 921035

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter, kolonial-
varer, øl, sodavand og tobaksvarer

Vær elegant og moderigtig klædt
i tøj fra ...

ØRNTOFT

Damekonfektion – Kjoler

Vendersgade, Fredericia. Tlf. 92 61 31
(Sparekassens bygning)

Bliv kunde – bliv tilfreds – på gensyn

HOS LAJLAS GRILL

Danmarksgade 58 – Fredericia
Telefon 92 04 49

Grill-kyllinger – Forårssuller – Bøf-
sandwich – Pølser – Hot-Dogs –
Pommes frites m. m.

Vi handler i ...

BREUMS BAGERI

Bülowsvej 3 . Fredericia . Tlf. 92 01 06

Altid 1. kl.s lækker brød og kager
Spec.: Fødselsdagskringle

Ind til

ESSO SERVICE

ved E. Haudrum

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 55 60

**Benzin, olie, vask, smøring, autorepara-
tioner samt Quick-service udføres**
Undervognsrensning og -behandling

Vi kører til ...

CHEVRON SERVICE

ved mekaniker Hans Jørn Hermansen

Hjørnet af Treldevej/Ndr. Ringvej

Fredericia – Telefon 92 50 30

**Benzin – olie – vask – smøring – auto-
tilbehør – Quick-service udføres**

Køb brød med hjem til kaffen fra ...

NIC. CHRISTENSEN

BAGERI OG CONDITORI

Danmarksgade 1 . Telefon 92 02 20

FILIAL:

Rahbecksvej 6 . Telf. 92 01 20

Hvorfor give mere, når De kan få
høj kvalitet til lav pris ...

KH Fyringsolie

Telefon 92 67 60

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia

Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

Ungdommelige FRUEKJOLER
til rimelige priser ...

KJOLEHUSET

M. Drasbek

På Vesterbro . Fredericia . Tlf. 92 31 40

– God smag koster ikke mere –

Følg »GULF Strømmen« til ...

GULF service

ved P. Romppan

Vejlevej . Fredericia . Tlf. 92 55 25
Benzin – olie – vask – smøring samt
autoudstyr. Quick-service samt auto-
reparationer udføres

Vi kører til ...

AUTO »MOBIL« VÆRKSTED

ved mekaniker Mogens Andersen

Egeskovvej 119 . Fredericia

Telefon 92 47 14

Benzin – olie – smøring – autotilbehør
NB. 1. kl.s autoreparationer samt
opretning udføres på alle vognmærker

bygget sammen med alle de 750 mm maskiner.

Hvis man studerer Bays bog, vil man se, at man på Als også havde tre 0-D-0 maskiner, 9-11, og at Bay sætter ? ved ophugningsåret. Ligheden med de andre er stor bortset fra hjulstillingen. Hvis nogen har billeder af disse maskiner, medens de kørte på Als, var det måske en idé at bringe et billede i *Jernbane-Bladet*, så man kunne sammenligne. Desværre opgiver Bay ingen byggenumre på disse maskiner, men det gør nu heller ikke så meget, for jeg har ikke de polske maskiners byggenumre, da vi jo ikke interesserede os så meget for dem. HGC.

FOTOHOBBY

Hvordan forbereder man en film?

Naturligvis bør man have en idé om, hvad man vil filme, men det er lige så vigtigt også at tænke over, hvordan man vil filme det. Det er klart.

Er ideen først indfanget, melder tanken sig om udformningen. Den berømte franske instruktør Clouzot har om dette emne udtalt: Hemmeligheden bag mine film er, at jeg ofrer kolossalt megen tid på forberedelsen. Når manuskriptet er færdigskrevet, giver jeg udkast til de vigtigste scener, sådan som jeg tænker mig de skal udføres. Men trods dette kan jeg ikke lide filmarbejde, der er planlagt slavisk fra først til sidst. Jeg ønsker ikke at være forpligtet til at følge drejebogen uden svinkeærinder. Man bør absolut til enhver tid have frihed til improvisationer. Det er komplet umuligt helt at have forberedt og forudbestemt alle optagelser.

Amatøren kan vel heraf slutte: Vore film må aldrig blive *arbejde*. Det skal være vor hobby, vor fritidsbeskæftigelse, vor glæde. Derfor kan man udmærket lave gode film uden en såkaldt drejebog. Det er lidt i strid med hvad jeg tidligere har skrevet om dette emne, men det er blot for at understrege, at man i mange tilfælde kan gå sådan op

De fleste
bruger
Agfacolor...

**Agfacolor
CT18** er filmen med de
naturlige farver!

- * Lysbilleder med skarp og korrekt farvegengivelse
- * fremkaldes og tilbagesendes samme arbejdsdag, den modtages - også ved montering i plasticdiarammer
- * fås også til alle typer kassette-kameraer

i arbejdet med at filme, så det kan blive en belastning, og det er jo naturligvis ikke meningen med det, der gerne skulle være en hobby.

Nu er det selvfølgelig heller ikke meningen at man skal skyde til højre og venstre i øst og i vest! Plan skal der være over det.

Tænk over Deres idé og hav hele tiden handlingen fra A til Z i tankerne. Man kan træne sig op til at have en lille drejebog i hovedet.

På denne måde opnår man også, hvad vi lidt pretentiøst kan kalde kunstnerisk frihed. Frihed til at improvisere, få sjove ideer undervejs osv.

Man kan altså ikke have noget imod en grundig forberedelse, inden man starter optageren. Man kan have lavet drejebog på papiret som en støtte til arbejdet med optagelserne, men pas på at det ikke bliver for detaljeret, så det standser et fint initiativ undervejs.

God fornøjelse med næste film.

Fredericia

Blomsterforretningen

»GARDENIA«

- et pust af natur -

Erritsø Butikcenter - Telefon 95 22 16
Alt i blomster - brudebuketter - kranse
kirke- og kistepyntning
Varerne bringes overalt i Fredericia og opland - **Altid til tjeneste med råd og vejledning**

Malerfirmaet

P. JENSEN & SØN

Norgesgade 14, Fredericia. Tlf. 92 46 26
Udfører arbejder for D S B

Ind til ...

CHEVRON service

ved mekaniker Ove Hermansen
Sjællandsgade 33 - Fredericia
Telefon 92 42 90

**Benzin - olieskift - vask - smøring -
autoudstyr - Quick-service samt
reparationer udføres**

Har De det rigtige stæsted?

Det er meget vigtigt både i tilværelsen og når man småfilmer. Stedet og vinklen hvorfra man »skyder«, er et af filmens vigtigste udtryksmidler.

Det perspektiv man vælger for en optagelse, er i høj grad med til at skabe stemningen i billedet.

Filmer De stående, har De det såkaldte øjerspektiv svarende til synsindtrykket hos en voksen person. Det er vel det almindeligste, men altid at bruge dette standpunkt bliver let lidt kedeligt. Prøv næste gang De filmer, at veksle stæsted, eller rettere sagt kamerastandpunkt. Find andre afvekslende og meget mere spændende muligheder. Sidder De f.eks. på hug med kameraet, ser De verden med barnets øjne. Ligger De helt på maven, får De det såkaldte »frøperspektiv«. De overrasker og imponerer Deres tilskuere med det usædvanlige. Hvor mange lægger sig ned på gaden og filmer? Filmer De oppe fra - det være sig fra taget af

Vi kører til

HERNING AUTOVÆKSTED

ved mekaniker Tommy Bonne
Fonnesbechsgade 16, Herning
Telefon 12 83 35

1. kl.s autoreparationer udføres på alle vognmærker

**husholdningsgas
autogas
industrigas**

8220 BRABRAND . TELEFON (06) 26 04 00
LØGSTØR - VEJEN - ODENSE - NÆSTVED

Vejle

Vor leverandør er ...

TEJNEN SMØRREBRØD

ved Grethe Jacobsen

Dæmningen . Vejle . Tlf. 83 00 35

Lækkert selskabssmørrebrød
samt anretninger leveres på bestilling
Husk god daglig madpakke

HAVNENS TOBAKSHUS

ved Finn Rasmussen

Havnegade 37 . Vejle . Tlf. 82 40 96

Det store udvalg i cigarer – tobakker –
vine – spirituosa samt rygeartikler

Glarimester P. Pedersens Eftf.

ved Leif Bundgaard

Grønnegade 7 . Vejle . Tlf. 82 04 13

Alt glarmesterarbejde udføres
– såvel nybyg som reparationer
Tilbud og overslag uden forbindende

Ind til ...

INDBO

Hvass' Eftf.

Grønnegade 12 . Vejle . Tlf. 82 01 77

Specialforretningen
med det store udvalg ...

TÆPPE FORUM

Borgvold ved Banegården – Dæmningen
ved Vejle Teater . Telefon 83 03 83
DERES LAVPRIS-TÆPPEMARKED

Det moderne center for
Stereo, radio, TV og båndoptagere ...
ØNSKE-RADIO

Vedelsgade 93 – Vejle – Tlf. 83 00 38
**1. kl.s reparationer udføres med
faglig garanti**

Vor leverandør ...

BRO's BLOMSTER

Kirkegade 7 – Vejle – Telefon 82 26 44
**Blomster, buketter samt dekorationer
og kranser**

Sætter De pris på **individuel formskæ-
ring** og en god **støttepermanent** med let
krøl i spidserne og kraftigt krøl ved
bunden – så bestil tid hos ...

BEAUTY SALONEN

Grønnegade 20 2. sal – Vejle
Telefon 82 08 30

Horsens

HORSENS SMØRREBRØD

ved

smørrebrødsjomfru Bente Godttdfredsen
og kok Jens Erik Godttdfredsen
Løvenørns-gade 44 . Telefon 62 52 62

God daglig madpakke
samt lækkert selskabssmørrebrød
til priser fra kr. 2,60
Mand.-onsd. 6-18 – torsd.-fred. 6-22
– lørdag 11.30-22 – søndag 17-22

Har De problemer med Deres figur
– så tal med ...

KONDI- OG HELSESTUEN

Langmarksvej 35 . Horsens

Telefon 62 95 43

De slankes uden ubehagelige slanke-
kure og vi gør alt for Dem og Deres
velbefindende

Børnenes egen modebutik

SKIPPER BØRNETØJ

Thonbogade 14 . Horsens . Tlf. 62 98 30

Det store udvalg i strik-kjoler
Bukser – buksedragter – hættebluser
– overalls – nederdele m. m.

Vi handler i ...

Beringgårdens Smørrebrød

ved Bertha L. Hansen

Kongensgade 10 . Horsens . Tlf. 62 22 77

God daglig madpakke – lækkert sel-
skabssmørrebrød samt anretninger
leveres overalt

Vær moderigtig klædt
i tøj fra ...

LUDVIG

Jessensgade 5 . Horsens. Tlf. 62 08 10

Det store udvalg i kvalitetsmøbler
finder man hos ...

HORSENS MØBELLAGER

Smedegade 31-33 . Horsens

Telefon 62 61 62

NB. Til funktionærer ydes
15% kontantabat

JASON

ALT I LÆDERVARER

Søndergade 44 . Horsens . Tlf. 62 47 48

ARNE ESKE LUND

Honoreés Eftf.

Grønnegade 12-14 – Horsens

Telefon 62 54 25

1. kl.s kød – fjerkræ – ost samt alt i
hjemmelavede delikatesser

Byens største specialforretning
i autoudstyr ...

AUTOUDSTYR – RESERVEDELE

Vestergade 99 . Horsens . Tlf. 62 02 27

Ved aflevering af denne annonce
yder vi rabat til etatens folk

Forkort rejsen
med en lommeroman fra ...

MÆLKETORVETS KIOSK

ved Kirsten Gønge Nielsen

Smedegade 3 . Horsens . Tlf. 62 39 08

Aviser – uge- og månedsblade
NB. Nu åben hver søn- og helligdag

GRØNNEGADE SMØRREBRØD

ved kok Jørgen Pless

Grønnegade 3 – Horsens – Tlf. 62 69 00

Frokostpakker, selskabssmørrebrød
anretninger – Spec.: Hver dag en dejlig
hjemmelavet varm middagsret

Centralvarme – dampanlæg – vand-,
gas-, sanitet- og blikkenslagerarbejde
– så ...

G. DALHOFF KNUDSEN

ingeniør m. af i.

K. V. Kochs Eftf.

Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00

Tilbud og overslag gives uden forb.

LYSET

EL-INSTALLATIONSFORRETNING

ved E. Køpke Sørensen

Kongensgade 8 . Horsens . Tlf. 62 59 87

Alt indenfor moderne belysninger
samt el-installationer udføres
Batterier og ledninger til høreapparater

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj
samt gaveartikler – finder De hos ...

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg

Telefon 52 05 62

Vi handler i specialforretningen
med det store udvalg ...

GEDSØS FRUGTHUS

Adelgade 47 . Skanderborg

Telefon 52 18 33

Alt i årstidens frugt, grønt og blomster

en bil (!) eller fra toppen af et højhus – får De en scene i fugleperspektiv. Det gengivne virker småt og ubetydeligt. Vil De lave en afvekslende og utraditionel film, er det en god idé at skifte kamerastandpunkt oftest muligt. Det giver en lille smule ekstra ulejlighed – men det betaler sig i resultatet.

Knud Sidal.

DØDSFALD

Lokofører V. S. Endersen
fh. mdt København Gb, 87 år.
Rangermester P. J. Palsholm
fh. København H, 86 år.
Overarkitekt S. C. Christensen
fh. Sølvgade, 83 år.
Togfører A. W. Byberg
fh. København H, 75 år.
Stationsbetjent S. C. Therkildsen
fh. Nørreport, 74 år.
Kontorchef J. P. A. Andersen
fh. Maskinkontoret, Sølvgade, 70 år.
Lokofører P. H. Torbensen
ddt Helsingør, 57 år.
Stationsmester S. A. A. Jacobsen
Nivå, 53 år.

BOGHJØRNET

Fremads Folkebibliotek

Fremad tilbyder i det kommende halvår en serie bøger af fremragende danske og udenlandske forfattere, til under halvdelen af hvad sådanne bøger ellers ville koste. *Bogringen* byder på danske skribenter som Poul Ørum: »Lyksalighedens ø«, Anna Ladegaards: »Hvor var Hannah Jacoby?«, Henning Ipsens succesroman: »Hr. Gærliks korte besøg«, Henning Hjulers dødspændende »Rotterne« og Peter Freuchens allerbedste bog: »Min grønlandske Ungdom«. Af store udenlandske navne kommer Somerset Maughams »Drømmen«, Micheners Afghanistan-roman: »Den evige Karavane«, John Braines verdenssucces: »En plads på toppen«, Douglas Warners krimi: »Kniven i ryggen« og for første gang på dansk, Ursula Zilinskys 2-bindsroman: »Før solen gik ned«, hvor hele Europas mellemkrigs- og efterkrigstid oprulles.

Hæftet koster hvert bind kun 17,75 kr. i abonnement – og fornemt indbundet fås bøgerne for kun 21,75 kr. – og ovenikøbet en 13. bog gratis, hvilket bringer prisen for en virkelig kvalitetsbog i smukt bind ned på ca. 20 kr. – langt under hvad f. eks. Gyldendals bogklub tilbyder.

Det er således igen et enestående tilbud fra vort eget forlag – et tilbud som skaffer værdifuld læsning til hele året for små penge – og bøger, man vil vende tilbage til...

Benyt chancen – indsend bestilling og få bøgerne leveret med to bind ca. hver anden måned, inklusive den gratis indbundne gavebog, hvor man frit kan vælge mellem »Kære John« af Olle Länsberg, »Efter den korte Jomfrutid« af Andrea Newman og »Hvor mange Mil til Babylon« af Jul. Horwitz.

James A. Michener

Den evige karavane

På dansk ved Michael Tejn.

Omslag ved Svend Otto.

321 sider, kr. 19,75, ib. 24,75.

I abonnement kr. 17,75, ib. 21,75.

Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Navnet James Michener forbinder de fleste nok med »South Pacific« og med musical'ens indsmigrende melodier. – Hans forfatterskab er imidlertid andet end Sydhavet; som romanforfatter har han i sjældnen grad formået at forene det spændende og underholdende med eksakte oplysninger om de mennesker og de steder, hvor han lader handlingen foregå. James Micheners berømmelse beror ikke mindst på denne evne til at give rejsebeskrivelsen romanens form uden at sætte hverken det sandfærdige eller det spændende over styr.

Handlingen i »Den evige Karavane« udspilles i Afghanistan. Ellen Jasper, en ung amerikanerinde, er ved bogens begyndelse forsvundet fra sin afghanske ægtefælle. Den amerikanske ambassade i Kabul bliver anmodet om at finde hende, og en ung ambassademand får overdraget det utaknemmelige job at søge efter sin vidtløftige landsmandinde i dette mægtige, primitive og vildsomme land. Han opdager snart, at pigen har sluttet sig til en karavane, hvor hun er blevet lederens andenhustru.

Spektrum

Maj Sjöwall og Per Wahlöö:

Den afskyelige mand

Oversat af Henning Ipsen.

208 sider. Kr. 17,75.

I Paperbacks-serien har vi lov til at håbe på snarligt gensyn med forfatterparret Sjöwall og Wahlöö. Hvad det intelligente forfatterpar har at fortælle om politiets arbejde er uhyre interessant. I »Den afskyelige mand« kan vi kort resumere, at en mand findes dræbt, næsten delt i to stykker. Den myrdede er ansat ved politiet, hvorfor

Esbjerg

Esbjerg og Omegns

Sparekasse

Esbjerg

... og pengene sætter vi i

Den bedste service får vi hos...

ESSO service

ved mekaniker Henning Petersen

Strandby Kirkevej 216 . Esbjerg

Telefon 13 41 02

Stort udvalg i autoudstyr samt tilbehør
1. kl.s autoreparationer og pladearbejde
udføres med faglig garanti til rimelige
priser

Vi handler i...

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Bjarne Øhlenschläger

Rorkjærsgade 3 . Esbjerg . Tlf. 12 17 84

Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater

Forkort rejsen

med en lommeroman fra

JERNE KIOSKEN

Skolebakken 130 . Esbjerg . Tlf. 12 30 91

Aviser, uge- og månedsblade
samt tobaksvarer

den utrættelige Martin Beck bliver sat på sagen. Denne sag sætter hans eget liv i fare, og fører en hel del mindre flatterende fortid med sig, fra den myrdedes skjulte og hemmelige privatliv.

Sébastien Japrisot:

Damen i bilen med briller og gevær

Oversat af Bibba Jørgen Jensen.

3. udgave. 232 sider. Kr. 17,75.

Viborg

Ind til

ESSO BORGVOLD

ved Jens Erik Ager
Randersvej – Viborg – Tlf. 62 30 90
Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Autoreparationer udføres med faglig garanti

VIBORG DÆK- OG STYRETØJSCENTER ^{A/S}

Bøsemagervej 9 – Viborg – Tlf. 627444
Dæk og styretøj samt bremses

Velkommen hos

TEXACO service

ved Albæk Flensborg
Århusvej – Viborg – Telf. 62 52 57
Benzin – olie – vask – smøring
autoudstyr – quick service udføres

TV-reparationer udføres på stedet –
I tilfælde, hvor reparation på vort specialværksted er påkrævet, har vi låneapparater i vognen

TAPDRUP RADIO

ved Jørn Nielsen
Randersvej 20 – Tapdrup – Tlf. 62 61 03
Spec.: Radiotelefon-service
Vi kommer overalt

Vi kører til ...

SHELL service

ved Kaj Olesen
Vesterbrogade 7 . Viborg . Telf. 62 39 97
Benzin – olieskift – smøring samt
autoudstyr – quick-service udføres

Det største udvalg og den bedste service får vi hos

GRAVENE 14 8800 VIBORG TLF. (06)620586

Ellefsens Eftf.

Hvor service er en selvfølge

Struer

Rødgårdens Autolakering

ved Peter Weis
Godthåbsvej – Struer – Telf. 85 02 60
Såvel hellakering som reparationer og polering udføres med faglig garanti

Struer

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31–33 . Struer . Tlf. 85 14 60
Benzin – olie – vask – autoudstyr –
quick-service samt reparationer udføres.
Spec.: Hjulafbalancering og autotest på moderne apparatur ...

Tag brød med hjem til kaffen fra ...

LINDEROTHs BAGERI

Danmarksgade 13 . Struer . Tlf. 85 09 08
1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Sukkerfri bagværk
NB. Nu også åbent søndag kl. 7–14

Vi handler med fordel hos ...

DEN FRIE KØBMAND

AKTIV CENTER

ved H. Lauritsen
Bremdalsvej 8 . Struer . Telf. 85 07 43

altid med bag billedet

Kirkegade 3 – Struer – Telf. 85 19 09

Dyr, fugle, fisk samt tilbehør køber vi i

TROPEHUSET

ved Martha Petersen
Østergade 33 – Struer – Telf. 85 21 80

Holstebro

Vi handler med fordel hos ...

SPAR SELVBETJENING

ved Peer Haahr Larsen
Struervej . Holstebro . Telf. 42 01 30
1. kl.s kolonial – konserves –
vine – spirituosa – tobakker
NB. Prøv vor gode kaffe ...

Ring efter gardinbussen hos specialforretningen med det store udvalg ...

Grønsegade 3 . Holstebro . Telf. 42 28 25

Vi tager mål –
vi syr og hænger op for Dem

Holstebro

BERTHELSENS AUTOOPRETNING

Skivevej 126
7500 Holstebro
Telf. 42 61 30

Ind til ...

ESSO servicenter

ved Søren Nielsen
Nørrebrogade 12–14 . Holstebro
Telefon 42 47 02

Selvtank og betjening – fuldaut. bilvask
kiosk – aviser – blade – is – chokolade
– tobaksvarer

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 29–33 . Herning
HERREHABITTER

Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

TOFTEMARK FOTO

ved Mona Hermansen
Sjællandsgade 4, Herning. Tlf. 12 43 65
Finere portrætfotografering

Tapetsalg til fabrikspriser ...

HERNING TAPETLAGER

Gl. Landevej 155 – Søndergade 17
Telefon 12 95 19
Specialforretningen med det førende udvalg

Specialforretningen med det store udvalg ...

PINGOUIN GARN

Østergade 30 – Herning – Tlf. 12 77 24
med verdensry – fransk mode og kvalitet

Bag denne uåndterlige titel gemmer sig en ganske interessant krimi af franskmanden Sébastien Japrisot. Vi har før stiftet bekendtskab med forfatteren, bl. a. i »Dræberkupeen« og denne huskes af mange som en dejlig fornyelse af fransk kriminallitteratur. I »Dræberkupeen« foregår den uhyggelige handling i toget syd fra mod Paris. I »Damen i bilen med briller og gevær« er handlingen, eller rettere, en del af handlingsforløbet henlagt til en bil der kører den modsatte vej, nemlig fra Paris mod syd, mod Middelhavet og mod uhygge og spændende beskrevet optrin af både kriminalistisk og romantisk art. Slutningen er velkomponeret, dog med et lille minus til en slags »happy ends«.

Ulla Trenter: Uhyret

Oversat af

Edith Døssing Christiansen

192 sider. Kr. 16,75.

Som bekendt døde den svenske kriminalforfatter for nogle år siden, men hans hovedperson, amatørdetektiven Harry Friberg, lever videre nu i fru Ulla Trenters regi. Det kan vel diskuteres om den rappe Harry Friberg har vundet ved dette forfatterskifte, men det skal siges, at denne sidste roman er betydelig bedre end sin forgænger fra forfatterindens hånd. I korte træk kan det nævnes at handlingen har stormagasinatmosfære, at samme stormagasins reklamechef, der hedder Astrid, har behov for en beskytter og en hjælpende hånd. Hvilket den stadig »levende« Harry Friberg påtager sig.

The Age of The Railway

352 sider, ill. Ca. kr. 60,00.

David & Charles (Holdings) Ltd.,

South Devon House,

Newton Abbot, Devon.

Jernbanehistorie er altid spændende, og den kan oven i købet fortælles på så mange måder, at alene fortælleformen kan tale til læseren rent abstrakt, altså ud over al interesse for eller imod baner. Den bog giver jernbanehistorie i retrospektiv belysning, og det er en ny – i hvert fald for mig – og interessant form, som vi nok skal høre mere om. Det er de allerførste år i England, og det er stort set op til i dag med de punkter, der betød revolutioner socialt og historisk, men ikke jernbanemæssigt, der behandles. Denne bog mere end næsten nogen anden åbner vore øjne for, hvor meget banerne egentlig har betydet og stadig betyder for samfundet.

Railways Between the Wars

128 sider, ill. Ca. kr. 60,00.

David & Charles (Holdings) Ltd.,

South Devon House,

Newton Abbot, Devon.

26 sider tekst, otte sider skematisk fremstilling af de væsentligste begivenheder. Resten en lang række spændende billeder, det er i en nøddeskal jernbanen mellem de to verdenskrige. Dette tidsbillede fortælles klart og intenst, så vi næsten må sukke efter de gode gamle dage før det helt ramlede for os jernbanemæssigt set, for det var jo det det gjorde en lang overgang efter krigen. Men nu ser det da heldigvis ud til, at visse lande – måske bortset fra Danmark – har fået dygtige jernbaneledere, der kan drive baner (og ikke enarmede tyveknægte på Store Bælt).

Die Höllental Bahn

168 sider, ill. Ca. kr. 38,00.

Rösler + Zimmer,

Haunst etter Strasse 10a 18,

D 8900 Augsburg.

Höllental-banen er en af de meget romantiske tyske baner, der i bjergrigt terræn snor sig op til høje tinder, de sidste kilometer som tandhjulsbane. – Bogen er i stort format og væsentligt baseret på illustrationer, som suppleres med en besked, men tilstrækkelig tekst. Der er al den jernbane, man kan ønske sig i billederne, og materialet dækker alle sider af en jernbanes tilværelse.

Great Northern Steam

208 sider, ill. Ca. kr. 45,00.

Ian Allan, Terminal House,

Shepperton, Middx.

Dette er jernbanehistorie med vægt på den damptrækraft, der gennem årene har betjent Great Northern Railways og deres mange kunder. Det er med den vanlige engelske kærlighed for disse dejlige dampheste denne historie er fortalt, og vi må næsten beklage, at vi ikke har haft så mange danske maskiner at skrive historie om. Det er læseværdigt materiale, sådan som forlaget altid serverer det.

North Staffordshire Album

112 sider, ill. Ca. kr. 30,00.

Ian Allan, Terminal House,

Shepperton, Middx.

En bog i stort format med luttet illustrationer og lidt, men god tekst om en jernbane. Det er her alt, der fortælles om, næsten med amerikansk sans for de historiske billeders store værdi for jernbanehistorikeren. Det må have

Herning

Først med det sidste nye til de mindste

**BARNEVOĞNS
CENTRET**

TH NIELSENSGADE 92 · 7400 HERNING
TELEFON (07) 12 96 86

(lige ved Silkeborgvej)

VESTERBRO AUTOLAK

ved Villy Østergaard Sørensen
Ringkøbingvej 44, Herning. Tlf. 12 29 54
**Såvel hellak som reparationer og pole-
ring udføres med faglig garanti**

Vær prisbevidst – tank op hos

UNO-X service

Østergade – Herning – Telf. 12 87 31
Benzin – olie – dæk – batteriservice
Stort udvalg i autoudstyr

LYSTRYK – ZINKTRYK

COMPOSERSATS

Electrostencil – Fotokopiering

Duplikering – Reprofoto

Har De problemer, løser vi dem!

KAJ U. OFFSET

ved Kaj U. Andersen, Ingeniør m.a.l.
Dalgasgade 39 · Herning · Telf. 12 80 63

Herning

Blikkenslagerforretning

ved Kirkegård Jacobsen

Smallegade 3 A, Herning. Telf. 12 30 86

Al varme – sanitet og blikkenslager-
arbejde udføres – såvel nyt som
reparationer

TERMORUDER – BLYRUDER –
INDRAMNING ...

Glarvester Ole Ardal Simonsen

Ny Møllevvej 5 · Herning

Telefon 22 11 70

Termoruder i standardmål

haves på lager

Åbningstilbud: Blyruder ÷ 10% rabat

været et kæmpearbejde at støve alle disse gamle illustrationer sammen, og arbejdet med at finde den rette tekst og årsagssammenhæng har sikkert ikke været mindre.

jas.

SENSOMMER-JOURNALEN

OGSÅ FOR DE UDEN SPEKULATOR

*Latter skal også være
sund og livsforlængende*

Fjernskriveren har meddelt

En søndag formiddag sejlede trafikministeren, Københavns overborgmester samt nogle omegns-borgmestre til Saltholm for symbolsk at nedlægge grundstenen til en ny lufthavn, om hvis fremtid, der i dag intet konkret foreligger.

Ved indsejlingen til øen grundstødte det selvbestaltede selskab rent symbolsk med lufthavnsprojektet.

Træd ikke i andres fodspor

er et gammelt mundheld med tilføjelsen: Så kommer du aldrig foran. Men det passer nu ikke i alle tilfælde.

Den kommercielle chef S. T. Thomasen begyndte i sin tid som trafikalev på Trustrup station og derfra til Vordingborg, pudsigt nok begge steder efterfulgt af trafikalev Povl Hjelt. Ved sin ankomst til Vordingborg sagde stationsforstanderen: Nu må De se, om De kan leve op til S. T. Thomasen. Tiden har senere vist, at Povl Hjelt ikke nøjedes med at træde i Thomasens fodspor, men også kom foran i posten som generaldirektør.

Forloren hare

Fruen til slagteren: – Har De forloren hare?

– Jo, det har jeg – skal det være med eller uden hagl?

Den tapre gardin-prædikant

– Nåh – du har kvaler med madammen! Det må du overvinde!

– Tjah, men hun er sej – og overgiver sig aldrig!

– Aha, jeg forstår dig – altså en af den gamle garde!

Tilfredshedens psykologi

Hvem er lykkeligst – den der har en million på kistebunden eller den, der har fem voksne og krævende døtre?

Bliv dog ikke forbavset, når sidstnævnte foretrækkes, for han er nemlig tilfreds med det han har – det bliver millionæren aldrig!

Man snakker for moster

– Er jeg tilfredsstillende, kære Alfred i den nye og dyre kjole?

– Om du er! Du er noget af det mest --- bedårende som en attenårig --- fersken!

Altså systemskifte

– Nej, gifte mig igen – aldrig, om jeg så bliver skilt hundrede gange.

Tempereret klima

– Mour, hvad er tropisk kærlighed – som der står her?

– Ve-et ett min dreng – så hedt æ det aller gown hos mig!

Gå væk skygge

– Mellem os sagt – kære amtmandinde – så synes jeg, at De er for dekolleteret!

– Fru ministeren mener måske, at en rullekrave ville være mere passende ved et hofbal?

Fra de vilde jagter

– Tak for Deres venlige lykønsning til min förfremmelse! Ved De for resten, hvorfor jeg blev den foretrukne?

– Beklager – men jeg véd det desværre heller ikke!

Fælles skæbne forener

– Joh, min kone fandt jeg på et krydstogt til Jamaica. Vi var så umanerligt søsyge begge to – det blev kriteriet.

Held i uheld

– I tre uger drev vi rundt på havet i en redningsbåd. Til sidst måtte vi spise vore egne sko. Jeg var til slut den eneste, som havde kræfter i behold.

– Hvordan det?

– Jo, jeg bruger nummer 47 i sko.

Toldeftersyn

Ved grænsen stak toderen hovedet ind og spurgte:

– Spiritus, cigaretter, chokolade?

– Tak, jeg nøjes med en kop te.

Resultat af gravning

– Nu har jeg forklaret jer, at jorden er rund som en kugle, sagde læreren. Hvis nu du graver et hul i jorden, Peter, og bliver ved med at grave, hvor kommer du så hen?

– På en anstalt, hr, lærer!

Illusioner

– Hvordan synes De om at være her? – Pragtfuldt. Luften er som i Vestindien.

– Har De da været i Vestindien?

– Nej, men jeg har set billeder derfra.

Efter et lægebesøg

På vej hjem i bussen spørger fru Svendsen naboens datter, Rosa:

– Nå, hvad ærinde har Rosa haft i byen?

– Jeg har været hos doktoren.

– Hvad sagde han?

– At jeg skal have et barn!

– Det var dog forfærdeligt! Hvem er far til barnet?

– Det sagde han ikke noget om!

Uforberedt i skole

Søren havde ikke fået læst på sine lektier, og læreren spurgte hvordan det kunne være?

– Jeg kan ikke få fred og ro til at læse lektier derhjemme – far og mor skændes næsten altid.

– Din mor har jeg truffet nogle gange. Men hvem er din far?

– Det er det de skændes om!

– og så var der

ham, der skrev sin klage på hvæsset papir.

Når mor nu kommer med toget,
giver du hende et rigtigt velkomstkys!

Randers

RANDERS

BEGRAVELSESFORRETNING $\frac{A}{S}$

Markedsgade 38 (Hj. af Hobrovej)
Vi hjælper og vejleder Dem og ordner alt vedrørende begravelse og ligbrænding. Kørsel med rustvogn i ind- og udland

Telefon 43 29 27

Uden for kontortid: Tlf. (06) 43 29 26
Forretningsfører B. Lauge Christensen

Vær prisbevidst – tank op hos

UNO-X

ved N. E. Mikkelsen

Mariagervej 135, Randers. Tlf. 42 45 51

Benzin – olie – autoudstyr – autogummi

NB. Alle dækmærker føres –

Quick-service udføres

Følg GULFSTRØMMEN til

GULF SERVICE

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 20 A, Randers. Tlf. 42 30 04

Benzin – Olieskift – Smøring

Autoudstyr – Quick-vask

Autoreparationer udføres

Ind til

ESSO SERVICENTER

ved Kurt Jørgensen

Århusvej 96 – Randers – Tlf. 42 32 63

Benzin – olie – vask – smøring – auto-

udstyr – Quick-service udføres – Selv-

vask i automat eller egne båse

FLEMMINGS

CYKEL- OG KNALLERTSERVICE

Hadsundvej 6 . Randers . Tlf. 42 52 74

De førende mærker

i cykler og knallerter

1. kls. reparationer udføres

MODERNE & STILBELYSNING

køber man hos

SMITH LARSENS EFTF. I/S

Snaregade 4 – Randers

Telefon 42 01 67

Vi handler hos

SLAGTER TUCHSEN

Kirketorvet 11 – Telefon 42 25 51

Mariagervej 44 – Telefon 43 12 46

RANDERS

Kød, flæsk, pålæg samt alt i viktualievarer

Tag brød med hjem til kaffen – fra ...

»TJÆREBYVEJENS BAGERI«

ved J. P. Rasmussen

Tjærbyvej 32 . Randers . Tlf. 42 31 44

Altid 1. kls. lækker brød og kager

Vi anbefaler et besøg på den nyrestaurerede

D S B RESTAURANT

Randers

Et hurtigt spisested i hyggelige omgivelser

Ny vært: Haubarth Johansen

Jernbanens vognmand

M. O. MARKUSSENS EFTF.

ved Knud Thomsen

Godsekspeditionen - Randers

Telefon 42 05 80

Vi handler i

Søren Møllersgades Kiosk

ved Anna Andersen

Søren Møllersgade 20 – Randers

Telefon 43 35 34

Aviser, uge- og månedsblade samt lommeromaner

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Søren Olesen

Gl. Hobrovej 26, Randers. Tlf. 42 38 09

1. kls. kød – flæsk og hjemmelavet

pålæg – Spec.: Klar suppe med boller

hver onsdag

Specialforretningen med det store udvalg

GARN-NYT

Kirkegade 18 – Randers – Tlf. 42 21 12

Alt indenfor de førende garnkvaliteter

lynlåse – tråd samt tilbehør

Randers Styretøjs Service

Støberigade – Randers – Tlf. 42 06 72

Alle reparationer udføres på eget

moderne værksted

Spec.: Alt i autodæk

B P service

ved A. Bjerre Petersen

Udbyhøjvej 7 – Randers – Tlf. 43 36 16

Benzin – olie – vask – smøring –

autoudstyr – dæk – batteriservice

Husk vor kiosk med aviser, blade og

tobaksvarer m.m.

Vi anbefaler

K. J. GLAS

Boulevardgården, hj. af Vinkelvej/Nørre

Alle – Randers – Tlf. 43 25 42

Alt indenfor glasarbejde samt vindues-

polering udføres

Vi handler i

VESTERBRO KIOSKEN

ved Sv. E. Gårdsdal

Jyllandsgade 13 Randers – Tlf. 42 65 77

Aviser, uge- og månedsblade samt

stort udvalg i papirvarer og telegram-

mer. – Tobaksvarer og chokolade

Brødet til kaffen køber vi hos

Vesterbros Wienerbageri

ved K. E. Nielsen

Sennelsgade 6, Randers, tlf. 42 05 38

Alt i 1. kls. lækker brød og kager

Hobro

Salonen for moderne hårkunst

FØTEXHUSETS

DAME- og HERRESALON

ved Anni og Toni Quaranta

Adelgade 73 – Hobro – Telf. 52 21 80

1. kls. individuel behandling udføres

Langå

TANDLÆGERNE

HELLE og PER GÖTZSCHE

Bredgade 2 . Langå . Telf. 46 15 25

Hadsten

Specialforretningen med det førende udvalg

Carlsens Tæpper og Gardiner

Søndergade 44 – Hadsten – Tlf. 980003

Grenå

Det førende udvalg i

MODERNE GARDINER

finder man hos ...

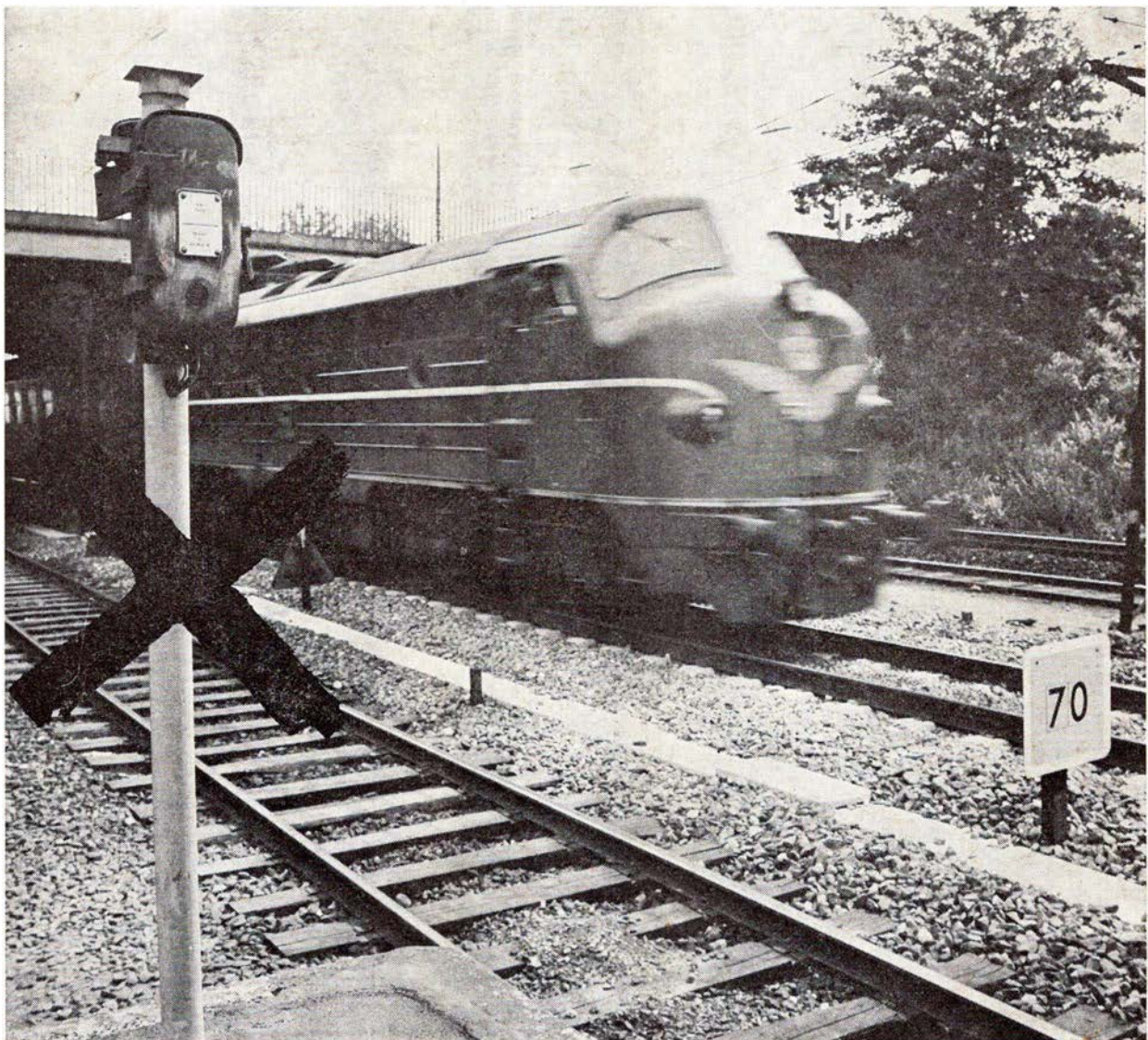

Det store udvalg i chokolade og konfekturer, finder De hos ...

MUSSE KONFEKTURE

Lillegade 11 . Grenå . Tlf. 32 04 37

Speciale: Forh. af gaveæsker fra Kathrine Andersens eftf.

Signaltelefonerne i
den københavnske nærtrafik
afløses af
et radiotelefon-system
fra Storno

I samarbejde med DSB
har Storno udviklet
robuste og driftssikre
radiotelefoner
til banernes trækraftenheder

Storno

STORNO A/S . FABRIK FOR RADIOTELEFONSYSTEMER
VED AMAGERBANEN 21 . 2300 KØBENHAVN S